

Bygga, bo
och miljö

Samrådsredogörelse Kalmar kommuns nya översiktsplan 2035-2050

Kalmar kommun

kalmar.se/ny-oversiktsplan

Inledning

Översiktsplanen har en bred ansats men syftar främst till att redogöra för kommunens framtida mark- och vattenanvändning. Den är ett viktigt övergripande planeringsinstrument och underlag för hela kommunen. Förslaget till ny översiktsplan för Kalmar kommun 2035-2050 har varit på samråd från den 10 maj till och med den 31 juli 2021. Samrådet har syftat till att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och att ge tillfälle för insyn och påverkan.

De synpunkter som inkommit (skriftliga och muntliga) ligger till grund för och motiverar granskningsförslaget. Samrådsredogörelsen presenteras och finns tillgänglig tillsammans med det bearbetade förslaget till översiktsplan. Vid granskningen är det möjligt att lämna synpunkter, som ska lämnas skriftliga via e-post eller brev.

Samrådsredogörelsen redovisar de huvudfrågor som har inkommit under samrådstiden samt beskriver hur planprocessen ser ut och hur samrådet genomförts. De förändringar och bearbetningar som synpunkterna har föranlett anges också. Synpunkter som inkommit sammanfattas ämnesvis tillsammans med kommunens kommentarer. Det finns flera synpunkter som framförts, som är viktiga för kommunen att ta del av, men som inte kan behandlas i arbetet med översiktsplanen. Dessa har skickats vidare till berörd verksamhet inom kommunen.

I bilagan *Samtliga inkomna yttranden och synpunkter* återges synpunkterna i sin helhet.

Innehåll

1	Planprocessen, insyn och påverkan	4
2	Så genomfördes samrådet	5
3	Huvudfrågor utifrån inkomna synpunkter	7
3.1	Översiktsplanens läsbarhet och tydlighet	7
3.2	Kalmars roll som regionens tillväxtmotor	7
3.3	Kommunens utbyggnad och tillväxttakt	7
3.4	Bevarande av grönområden och jordbruksmark	7
3.5	Kust, hav och vattenförsörjning	8
3.6	Vindkraft	8
3.7	Mobilitet och trafik	8
4	Förändringar och kompletteringar	9
4.1	Översiktsplanens läsbarhet och tydlighet:	9
4.2	Mark- och vattenanvändningskartan	9
4.3	Ställningstaganden	10
4.4	Hållbarhetsbedömning	10
4.5	Fortsatt arbete med strategiska program och planer	10
4.6	Förutsättningar - Riksintressen och Allmänna intressen	10
5	Synpunkter efter ämne	11
5.1	Bebyggelseutveckling i Kalmar kommun 2035-2050	11
5.2	Bebyggelseutveckling i Kalmar stad	12
5.4	Bebyggelseutveckling i de stadsnära tätorterna	16
5.5	Bebyggelseutveckling i tätorterna	17
5.6	Kust- och havsplanering	22
5.7	En smart och digital kommun	24
5.8	Klimatanpassning	25
5.9	Grönstruktur / natur- och rekreation	27
5.10	Hälsa och säkerhet	30
5.11	Kulturmiljö	32
5.12	Mobilitet och trafik	33
5.13	Verksamheter och näringsliv	36
5.14	Social hållbarhet	37
5.15	Teknisk försörjning – energi, avfall och vatten	37
5.16	Vindkraft	40

Bilaga, Samtliga inkomna yttranden och synpunkter

1 Planprocessen, insyn och påverkan

Innan förslaget till översiktsplan 2035-2050 arbetades fram genomfördes en tidig medborgardialog kring begreppet livskvalitet. Medborgardialogen pågick under perioden maj till september år 2019 och har varit ett viktigt underlag för att formulera översiktsplanens målbild och utvecklingsriktning.

I samband med att ett planförslag går ut på samråd ska en strategisk miljöbedömning redovisas. Kalmar kommun valde att utvidga miljöbedömningen till en hållbarhetsbedömning som inkluderar ekologiska, ekonomiska och sociala konsekvenser av planförslaget.

Hållbarhetsbedömningens avgränsning samrådes med länsstyrelsen innan förslaget till översiktsplan gick ut på samråd.

Processen för att ta fram den nya översiktsplanen regleras av plan- och bygglagen samt miljöbalken. Planprocessen består av flera steg. Samrådsskedet är det första av två tillfällen där allmänheten, föreningar och myndigheter med flera kan lämna synpunkter på förslaget till ny översiktsplan. Det andra och sista tillfället för att tycka till om förslaget är under granskningsskedet som äger rum efter att planförslaget bearbetats utifrån de synpunkter som inkommit under samrådsperioden. Vi befinner oss nu i granskning, granskningen pågår från 11 april till och med 19 juni år 2022.

Under samrådet var alla som bor i kommunen, myndigheter och andra berörda välkomna att lämna in synpunkter på planförslaget. Detta för att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och ge möjlighet till insyn och påverkan. Samrådet hölls under från den 10 maj till 31 juli år 2021. Det inkom även önskemål om behov av förlängd svarstid och samrådstiden förlängdes av den anledningen till den 30 september år 2021.

Vid granskning ställs det omarbetade förslaget ut tillsammans med samrådsredogörelsen. Detta för att berörda ska ha möjlighet att ta del av de ändringar som har gjorts i planförslaget samt lämna synpunkter en sista gång. När granskningen är avslutad sammanställs de inkomna synpunkterna och de förändringar som dessa gett anledning till i ett så kallat särskilt utlåtande. Det särskilda utlåtandet bifogas de övriga översiktsplanehandlingarna och presenteras i samband med antagande av planen. Endast mindre justeringar får

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

genomföras innan översiktsplanen antas av kommunfullmäktige. Om större ändringar sker behöver planförslaget ställas ut en gång till.

Antagande av kommunens nya översiktsplan planeras att ske i december år 2022. En översiktsplan är inte juridiskt bindande. Den kan därför inte överklagas när det gäller innehållet. En översiktsplan kan endast överklagas om den juridiska processen inte uppfyllts eller om beslutet har fattats av någon annan instans inom kommunen än kommunfullmäktige.

2 Så genomfördes samrådet

Det har varit möjligt att lämna synpunkter på förslaget till översiktsplan för 2035-2050 under samrådsperioden. Planförslaget fanns tillgängligt via kommunens hemsida, vid besök hos kommunen fanns också utskrifter att tillgå.

Information kring förslaget till ny översiktsplan har annonserats i tidningen och på kommunens digitala anslagstavla (hemsida). Information har även mejlats ut till; regionala och statliga myndigheter; kommuner; kommunala nämnder, förvaltningar och bolag; organisationer och föreningar samt företag enligt sändlista.

Covid-19-pandemin satte gränsen för hur möten och dialog kring förslaget kunde genomföras. Skriftliga synpunkter har varit möjliga att lämna in via brev, e-post och direkt i plattformen (den digitala översiktsplanen). Muntliga synpunkter har lämnats på plats vid utställningsmodulen på Larmtorget och köpcentrumet Giraffen, via telefon och vid samrådsmöten som skett digitalt i programmet Teams.

Varje tisdag förmiddag och torsdag förmiddag från och med 11 maj år 2021 fanns det möjlighet att ringa in till samhällsbyggnadskontoret och prata om förslaget till översiktsplan.

Under sommaren presenteras en del av förslaget i utställningar på Larmtorget och vid köpcentret Giraffen. Vid sju tillfällen fanns politiker och tjänstepersoner som arbetar med samhällsplanering på plats.

Under maj till och med juni hölls 14 digitala möten, inspelningarna går att ta del av via kalmar.se/ny-oversiktsplan. Varje möte innehöll en generell presentation av hela översiktsplanen, dess uppbyggnad och processen samt en fördjupning kring en eller flera tätorter samt flertalet frågor som besvarades direkt vid mötestillfällena.

De digitala mötena hade följande inriktningar:

- Trekanten	- Halltorp och Ekenäs	- Lindsdal
- Ljungbyholm	- Kalmar stad (3 möten)	- Vassmolösa, Hagby och Kolboda
- Tvärskog	- Rockneby och Skägenäs	- Smedby
- Påryd	- Läckeby	- Rinkabyholm

Totalt har 259 skriftliga yttranden inkommit exklusive namninsamlingar och muntligt framförda synpunkter.

Skriftliga yttranden	Antal
Statliga och Regionala myndigheter	7
Kommuner	9
Kommunala nämnder, förvaltningar och bolag	11
Politiska partier	6
Organisationer och föreningar	28 (exklusive namninsamlingar)
Företag	4
Privatpersoner	194 (exklusive namninsamlingar)
Totalt	259 (exklusive namninsamlingar)

3 Huvudfrågor utifrån inkomna synpunkter

3.1 Översiktsplanens läsbarhet och tydlighet

I flera synpunkter lyfts det digitala upplägget, både som inspirationskälla för andra kommuner och av anledningen att det anses svårt att få en överblick och hitta i det omfattande materialet som presenteras. Många har påpekat att en sökfunktion skulle underlätta och göra förslaget mer tillgängligt.

3.2 Kalmars roll som regionens tillväxtmotor

I synpunkterna från samtliga kommuner som yttrat sig kring översiktsplanen betonas Kalmars betydelse som tillväxtmotor och att denna kommer att öka framöver. Kommunerna anser att Kalmar på ett tydligt sätt redogör för kommunens roll i ett regionalt perspektiv.

3.3 Kommunens utbyggnad och tillväxttakt

Det finns såväl positiva som negativa synpunkter kring ambitionen i översiktsplanen om en fortsatt hög befolkningstillväxt. I några synpunkter lyfts att staden och den norra delen av kommunen upplevs som prioriterade för bebyggelseutveckling i jämförelse med Södermöre. Det finns en önskan om att peka ut flera utredningsområden för bostäder och samhällsservice i kommunens södra delar. Samtidigt finns det förståelse för att motstående intressen kan vara svåra att förena med bebyggelseutveckling. Ett exempel på detta är att det inte är möjligt att exploatera alltför mycket i områden som är viktiga för kommunens vattenförsörjning eller andra väsentliga naturresurser.

Det finns en önskan om att kommunen ska arbeta för att bygga bort utanförskap och bostadsenklaver. Flera synpunkter berör social hållbarhet, och att översiktsplanen har en hög ambition. Det framförs önskemål om ett tydligare fokus på barnperspektivet samt trygghets- och säkerhetsfrågor, både i befintliga och nya områden.

3.4 Bevarande av grönområden och jordbruksmark

Många synpunkter berör Kalmar stads bebyggelseutveckling och handlar om att grönområden inte ska bebyggas. I synpunkterna lyfts att den vardagsnära naturen är viktig för både hälsan och den biologiska mångfalden. Majoriteten av synpunkterna har berört grönområden vid Norrlidsslingan, Tallhagsskogen, Ångloksleden, Stensö och Skäggenäshalvön. I synpunkter lyfts även att bebyggelse (bostäder, samhällsservice och verksamheter) ej ska föreslås på jordbruksmark. Detta gäller främst förslag i Halltorp, Lindsdal, Skäggenäshalvön och Rinkabyholm.

3.5 Kust, hav och vattenförsörjning

Kust- och havsplanering samt vattenperspektivet är frågor som berörs i samrådssynpunkterna och som skulle behöva tydliggöras. De handlar i huvudsak om risker som kan uppstå i samband med eventuell exploatering och ökat nyttjande av naturområden i känsliga vattenmiljöer. Flera har även påpekat att det tydligare bör framgå hur dagvattenhanteringen påverkas av bebyggelseutvecklingen. Några har framfört att översiktsplanen bör visa på åtgärder som behövs för att hindra eller minimera risker som kan uppstå i samband med havsnivåhöjning.

3.6 Vindkraft

Att möjliggöra för fler vindkraftverk har väckt ett stort intresse. Omfattningen, lokalisering, höjd och vindkraftverkens negativa effekter för miljön och människan tas upp. En övervägande del av yttrandena har berört föreslagna områdena för prioriterad vindkraft i den nordvästra delen av kommunen. Flera ställer sig även positiva till att etablera vindkraft och lyfter att utbyggnad och ombyggnad av elnätet är en bidragande faktor i omställningen till det förnybara samhället.

3.7 Mobilitet och trafik

Vad det gäller prioriterade kollektivtrafikstråk (Buss Rapid Transit) och utveckling av kollektivtrafiknoder framhålls dessa utgöra en förutsättning för en hållbar regionförstoring. Förslagen till nya vägkopplingar i södra och norra Kalmar berörs i flera synpunkter. De nya gatusträckningarna som föreslås kan bidra till att avlasta befintliga gator som idag har mycket biltrafik men samtidigt kan dessa medföra risker som till exempel att det uppstår nya barriärer, ökat trafikbuller eller inkräktar på värdefull naturmark.

4 Förändringar och kompletteringar

Översiktsplanen har vidareutvecklats med hänsyn till inkomna synpunkter och ändrade planeringsförutsättningar som framkommit efter samrådstiden. Samrådsversionen har omarbetats, justerats och kompletterats. I avsnittet sammanställs de övergripande förändringarna och kompletteringarna som har gjorts i översiktsplanen efter samrådet.

4.1 Översiktsplanens läsbarhet och tydlighet:

Den digitala översiktsplanens utseende och funktion har bearbetats. En sökfunktion har lagts till och antalet rubriker i menyraden har minskat för att tydliggöra innehåll och planförslag.

4.2 Mark- och vattenanvändningskartan

Lagren i markanvändningskartan har grupperats och teckenförklaringen har fått ändrade rubriker för att tydliggöra kopplingen mellan kartan och ställningstaganden i översiktsplanen

Utvecklingsområden i mark- och vattenanvändningskartan har bytt namn till utredningsområden. Utredningsområden för bostäder och samhällsservice har tagits bort vid Norrlidsslingan, Tallhagsskogen, Ölandsleden och Skäggenäs. Nya utredningsområden har lagts till i Halltorp, Ekenäs, Tvärskog och längs kusten mellan Vita Sand och Sandvik. Ett utökat verksamhetsområde har lagts till vid Moskogen och utredningsområdet för bostäder och samhällsservice vid Stensö har minskats.

Markanvändningskartan har efter samrådet ändrats och bearbetats, i följande orter:

- Skäggenäs - förslag till utredningsområden
- Kåremo
- Läckeby
- Lindsdal
- Smedby
- Rinkabyholm
- Ljungbyholm
- Trekanten
- Halltorp
- Ekenäs
- Tvärskog
- Hagby
- Vassmolösa
- Hagbystrand
- Kalmar stad i Friluftstaden, Norra Kuststaden, Innerstaden och Skärgårdstaden

4.3 Ställningstaganden

Följande ställningstagande har bytt namn: *Hållbar bebyggelseutveckling* (tidigare bostäder och samhällsservice), *Natur och rekreation* (tidigare grönstruktur), *Kust och Vatten* (tidigare blåstruktur) samt *Klimatanpassning* (tidigare förändrat klimat).

Tematiska kartor har lagts till i ställningstagande: *Verksamheter och näringsliv*, *Kust och vatten*, *Kulturmiljö*, *Klimatanpassning* samt *Mobilitet och trafik*.

Följande ställningstagande har vidareutvecklats: *Hållbar bebyggelseutveckling*, *Mobilitet och trafik*, *Verksamheter och näringsliv*, *Kust och vatten*, *Kulturmiljö*, *Teknisk försörjning* och *Vindkraft*.

4.4 Hållbarhetsbedömning

Hållbarhetsbedömningen har genomförts stegvis och skett integrerat och parallellt med översiktsplanarbetet. Sedan samrådet har hållbarhetsbedömning vidareutvecklats.

4.5 Fortsatt arbete med strategiska program och planer

I översiktsplanen finns ett antal förslag på utredningar, fördjupningar av översiktsplanen, tematiska tillägg och program som ska tas fram under den kommande mandatperioden. Följande har lagts till eller ändrats:

- Fördjupad översiktsplan Norrliden strand ersätts av översiktsplanen när den antas.
- Föreslagen fördjupning av översiktsplan för Ljunbyholm har utgått.
- En fördjupning av översiktsplan för Smedby föreslås genomföras.
- En fördjupning av översiktsplan för kommunens kust- och vattenområden föreslås genomföras.
- Vattenförsörjningsplan föreslås genomföras.

4.6 Förutsättningar - Riksintressen och Allmänna intressen

Kartan som visar hänsyn och värden (hänsynskartan) är nu interaktiv och innehåller textbeskrivningar. Även *Hantering av riksintresse* och *Avvägning mellan allmänna intressen* har reviderats.

5 Synpunkter efter ämne

En sammanfattning av inkomna synpunkter redovisas i följande avsnitt. Synpunkterna är sammanfattade ämnesvis och kommunens ställningstagande framgår av efterföljande kommentarer. Samtliga synpunkter (oavsett hur dessa lämnats in eller framförts) har inkluderats i sammanfattningarna. Originalyttrandena finns hos Kalmar kommun, samhällsbyggnadskontoret.

5.1 Bebyggelseutveckling i Kalmar kommun 2035-2050

Synpunkter kring bebyggelseutveckling har inkommit från privatpersoner, politiska partier, kommuner och företag. Yttranden från privatpersoner och föreningar innehåller även namninsamlingar och berör platser som medborgarna ser ett behov av att bevara som grönområden, natur och rekreation.

Kalmaralliansen framhåller att översiktsplanen behöver fokusera på lösningar för de utmaningar som finns i kommunen, både i dagsläget och på längre sikt. De menar att en av de största utmaningarna kommunen har är att utveckla våra utsatta områden. Kalmaralliansen ställer sig också tveksamma till tanken som översiktsplanen bygger på, att Kalmar kommun ska växa inifrån och ut. I Kalmaralliansens värld ska hela kommunen utvecklas parallellt, med fokus på hållbarhet, jobbskapande och livskvalité. De menar att utvecklingen av landsbygden och mindre samhällen bör prioriteras, dels på grund av människors olika livsval, dels då möjligheten till utbyggnad av skolor och bostadsområden över tid är betydligt större än inne i stadskärnan.

Emmaboda kommun lyfter att jordbruket, med kringverksamheter, är viktigt för hela Kalmar län. Att bebygga produktiv jordbruksmark kräver tydliga överväganden, som belyser vilka konsekvenser detta kan få. De uttrycker en önskan om att en större utveckling riktas på Kalmars tätorter är jordbruksmark inte behöver tas i anspråk.

Kommentar:

Översiktsplanen möjliggör för utveckling av både Kalmar stad och tätorter på landsbygden. Prioritering av utbyggnadsområden sker i samband med att det nya bostadsförsörjningsprogrammet tas fram. Antal bostäder och omfattning av utbyggnadsområden speglas av de lokala förutsättningarna vilket kan konkretiseras och avgöras i ett senare skede efter vidare analyser. I granskningshandlingen anges inte någon uppskattning för antalet bostäder i olika områden längre.

Ställningstagande om hållbar bebyggelseutveckling har vidareutvecklats, bland annat har nya ställningstagande kring dialog, barnperspektivet och kompensatoriska insatser i närområdet till stadsdelar med socioekonomiska utmaningar lagts till.

Jordbruksmark är en långsiktig resurs som i första hand ska bevaras. Om jordbruksmark exploateras ska bebyggelsen utgöra ett väsentligt samhällsintresse och föregås av prövning av andra alternativa platser. Det är endast om utbyggnaden bedöms utgöra ett väsentligt samhällsintresse och det inte finns några alternativa platser som jordbruksmark kan tas i

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

anspråk. Det ska vara möjligt att utveckla kommunens tätorter, skapa förutsättningar för näringsliv, stärka infrastruktur som till exempel vägar, järnväg och utbyggnad för energiförsörjning (vindkraft) och då kommer viss jordbruksmark behöva tas i anspråk. Översiktsplanen anger ställningstagande om vilka aspekter som då ska beaktas.

5.2 Bebyggelseutveckling i Kalmar stad

- Friluftsstaden

Flera synpunkter från privatpersoner framhäver att utredningsförslaget som föreslås för bostäder och samhällsservice nordväst om Trafikplats Kalmar norra är för omfattande. De menar att området inte skulle leva upp till begreppet Friluftsstaden om en sådan förtätning kommer att ske.

Kultur- och fritidsnämnden skriver att det är bra att Friluftsstaden (norra Snurrom) med anslutning till Lindsdal pekas ut som utredningsområde för natur- och rekreation med tanke på den stora bebyggelseutvecklingen som har skett. Kommunen kan tydliggöra vikten av att Lindsdal och Värsnäs friluftsområde kopplas samman. Kultur- och fritidsnämnden skriver också att Snurrom Bike Park kan redovisas som rekreationsanläggning, motsvarande angränsande golfbana. Hyresgästföreningen anser att Norra vägen idag är hårt trafikerad och att det därmed bör ställas högre krav på att skapa skyddsåtgärder för ny bebyggelse som tillkommer längs vägen.

Kommentar:

Utredningsområdet för bostäder och samhällsservice nordväst om Trafikplats Kalmar norra behålls som utredningsområde, men i minskad omfattning. Bebyggelsens utformning och antal får utredas med hänsyn tagen till platsens specifika förutsättningar i efterföljande detaljplanering.

- Norra kuststaden, Berga centrum

De synpunkter som berör Berga gäller i huvudsak vikten av att bevara gröna värden och att detta blir en styrande faktor i detaljplaneprocessen. I synpunkterna framförs att tillgången till parkeringar inte ska minskas vid Berga centrum. Vidare framhålls att området är barntätt och bör därför utvecklas med utgångspunkt till detta. Det anses positivt att stärka stråk som binder ihop Norrliden med Berga.

Kommentar:

Ambitionen i översiktsplanen är att barnvänliga och grönskande bostadsmiljöer ska finnas i nya och befintliga stadsdelar, vilket framgår av ställningstagandet för hållbar bebyggelseutveckling. Översiktsplanen har också kompletterats med ställningstagande om att barnperspektivet ska stärkas i planarbetet där barn och unga ska ges möjlighet till delaktighet i stadsbyggnadsprocesser. Översiktsplanen fungerar som ett övergripande och

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

styrande dokument för efterföljande detaljplanering i vilken markens lämplighet prövas. Det finns idag riktlinjer för parkering i Kalmar kommun vilka tillämpas i samband med detaljplaneläggning och bygglov. Det pågår en översyn av parkeringsriktlinjerna i samband med att en mobilitetsstrategi för Kalmar kommun tas fram.

- Norra kuststaden, Norrliden

Majoriteten av synpunkterna berör bevarandet av viktiga grönområden i Norrliden. Flera har uttryckt sig positiva till att området utvecklas, men det har också påpekats att förslag till utvecklingsområden för bostäder och samhällsservice riskerar att skapa konflikt med rekreativa och gröna värden. Det gäller främst vid Norrlidsslingan med intilliggande skog, Fasanvägen samt grönområdet mellan Enighetens väg och Matildas gränd. Kalmaralliansen lyfter även att området bör utvecklas på ett sätt som minskar utanförskap. De ger ett exempel på ett rutnätssystem och menar att en sådan bebyggelseutveckling kan bidra till att öka trygghet. Vatten- och miljönämnden lyfter att komplettering av ny bebyggelse i Norrliden har potential att utvecklas med en hög profil inom hållbarhetsområdet.

Kommentar:

Norra kuststaden präglas av närheten till natur och kustnära miljöer. Ambitionen är att ny komplettering av bebyggelse ska ske varsamt. Kommunen bedömer att det finns gröna områden i Norrliden som behöver frambållas och därför har översiktsplanen reviderats efter samrådet. I Norrliden har utveckling av bostäder och samhällsservice vid Norrlidsslingan, Fasanvägen samt mellan Enighetens väg och Matildas gränd utgått i Mark- och vattenanvändningskartan.

Kommunen vill lyfta att hållbarhetsperspektivet fortsatt ska genomsyra planering och utveckling av Norrliden och det finns flera faktorer som kan bidra till goda förutsättningar till att öka känslan av trygghet. Översiktsplanens ambition är att motverka boendesegregation genom att blanda olika bostadsformer, upplåtelseformer, funktioner och tydliggöra samt stärka stråk. Att möjliggöra för blandad bebyggelseutveckling vid lokala stadsdelscentrum och förtätningsstråk kan bidra till fler spontana möten mellan olika människor och leda till upplevd gemenskap. I översiktsplanen framgår det även att stråk och stadsdelscentrum ska utformas så att de upplevs som trygga och trivsamma. Vidare innebär det att kopplingar stärks genom att natur- och rekreationsstråk samt förutsättningar för gång-, cykel- och kollektivtrafik vidareutvecklas. Ur ett större perspektiv kan en ny huvudgata mellan Friluftstaden och Norrliden bidra till starkare koppling och att kollektivtrafikens kapacitet kan höjas. Bebyggelsestrukturen och vägsträckningens utformning får utredas i kommande detaljplanering.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

- Innerstaden, Gamla industriområdet

Miljöpartiet och Emmaboda kommun ställer sig positiva till utveckling av Gamla industriområdet. Det finns även synpunkter från allmänheten som är positiva till omvandlingen, men det framhålls att utvecklingen bör ske på befintliga verksamheters villkor. Hyresgästföreningen ger förslag till att verksamheter i området ska minska till förmån för bostäder och blandningen kräver skyddsåtgärder för boende. Kalmaralliansen anser i stället att andra delar av kommunen bör utvecklas med bostäder än i gamla industriområdet.

Kommentar:

Genom att omvandla gamla industriområdet till en modern blandad stadsdel skapas en rundare stad som bidrar till minskade transportbehov och ökad upplevelse av trygghet med befolkade områden över hela dygnet. Det ska finnas en variation av handel, bostäder, service, mötesplatser och grönytor inom området. Platsens förutsättningar studeras vidare i planprogram och detaljplaneläggning.

- Innerstaden, Kalmar hamn

Centrala frågor som tas upp gällande Kalmar hamn handlar om risker för olyckor till följd av trafik och hantering av farligt gods på Södra vägen, att hamnens ytor bör värnas och att transporter via sjöfart ska ökas. I flera synpunkter framhålls att hamnens möjligheter till utveckling bör expanderas. Räddningstjänsten anser att om omvandling sker på Barlastholmen så bör endast okänsliga verksamheter som industri, lager och kontor möjliggöras. I ett av de inkomna yttrandena framhävs en oro för om det skulle ske miljöolyckor vid Södra vägen och önskar förslag på hur kommunen ska hantera hamnproblematiken och skydda befintlig bebyggelse.

Kommentar:

Kalmar Hamn behöver ges förutsättningar för att kunna fortsätta utvecklas och hamnens intressen får styra om och när omvandling på Barlastbolmen kan ske. Hamnens vision bör utredas i förhållande till andra intressen, som oceanografiska utredningar, marinarkeologiska och biologiska värden, landskapsanalys, riskutredningar, geotekniska undersökningar, riksintresse för kulturmiljö och stadens intressen. Även framtida stigande havsnivåer behöver utredas för att säkerställa hamnens verksamheter. Se mer på sida 31 under rubrik Hälsa och säkerhet; Miljöfarlig verksamhet.

- Skärgårdsstaden

Majoriteten av de synpunkter som har inkommit berör de föreslagna utvecklingsområdena för bostäder och samhällsservice vid T-bryggan (Stensö), Södra utmarken intill Ståthållaregatan samt föreslagna verksamhetsområdet mellan E22 och Ånglöksleden (cykelspåret). För alla tre områdena har det funnits flera som påpekat att områdena hyser värdefull, vardagsnära natur och ger rum för biologisk mångfald i staden. Skogspartiet mellan E22 och Ånglöksleden fungerar även som en barriär till E22. En alltför omfattande

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

bebyggelseutveckling riskerar att påverka dessa värden negativt och några har påpekat att vissa områden som är planerade för bostäder och samhällsservice är översvämningskänsliga.

I vissa synpunkter lyfts att en vägkoppling mellan E22 och Tegelviksvägen kan ge negativa effekter på djur- och växtliv. Region Kalmar påpekar att det är positivt med att en ny koppling lokaliseras i detta läge eftersom det ger ett bättre flöde för utryckningsverksamheten. I några synpunkter finns förslag om att anlägga vägen så långt nordost som möjligt, detta för att minimera risk för negativ påverkan på miljön. Det finns även synpunkter som berör hur sjukhuset ska möjliggöras för utveckling. Region Kalmar påpekar att sjukhuset kommer att fortsätta att utvecklas enligt gällande detaljplan och att det kan vara aktuellt med ytterligare utveckling av sjukhuset.

Kommentar:

Möjliga utvecklingsområden har i samrådsbehandlingen pekats ut vid Stensö och Södra utmarken intill Ståthållaregatan. En ambition för Skärgårdsstaden är att kusten ska tillgängliggöras för boende och arbetande i Kalmar. I översiktsplanen framgår att eventuell utveckling ska ske i samstämmighet med befintlig natur och vatten, vilket ska beaktas och hanteras i kommande planering.

Kommunen vill även understryka att det i mark- och vattenanvändningskartan framgår att ny bebyggelse ska klimatsäkras med hänsyn till översvämningsrisker. Det finns möjlighet att genom innovativa lösningar stå emot och minska konsekvenser av framtida klimatförändringar. Markens lämplighet prövas alltid i detaljplanearbetet och i översiktsplanens ställningstagande om bland annat att nya byggnader ska utföras så att naturligt översvämmande vatten upp till nivån +2,8 meter över nollplanet inte skadar byggnadernas konstruktion. Hänsynskartan tydliggör var det finns översvämningsrisker.

I granskningsbehandlingen utgår verksamhetsområdet mellan E22 och Ängloksleden. Området i Södra utmarken anpassas till nya dämmen som är byggda. En reservatsbildning på Stensö är även under framtagande men den exakta avgränsningen är inte bestämd. Som minst inkluderas sannolikt södra delen av Stensöhalvön med omgivande vattenområden.

Tidigare förslag på utredningsområde för ny huvudgata mellan E 22 och Ståthållaregatan tas bort men kan komma att utredas i samband med att infartsledernas åtgärdsbehov identifieras. Södra vägen kan i ett framtida skede vara i behov av avlastning. Se även sida 21 för mer information (avsnitt Mobilitet och trafik).

5.4 Bebyggelseutveckling i de stadsnära tätorterna

Lindsdal

De synpunkter som framkommit handlar i huvudsak om att jordbruksmark inte bör ianspråkta för bebyggelse. I yttrandet framhävs att kommunen bör finna alternativa platser för utredning av nya bostäder och samhällsservice. I ett av de inkomna yttrandena beskrivs vikten av att det skulle behövas en ny gång- och cykelväg från Läckeby till Lindsdal via länsvägen 125. Personen menar att fler skulle ha möjlighet att pendla om det skulle skapas en ny gång- och cykelväg

Kommentar:

Kommunen bedömer att viss komplettering och förtätning i anslutning orten och redan bebyggd miljö är lämpligt. Utbyggnadsområden i Lindsdal begränsas av E22 i öster och jordbruksmark vilket gör att tidigare förslag till utredningsområden för bostäder och samhällsservice behålls enligt samrådsförslaget.

Kommunen har föreslagit utveckling av regionalt cykelstråk i översiktsplanen vad det gäller sträckan längs Lindsdals Centrum – Förlösavägen – Förlösa kyrka i syfte att ge oskyddade trafikanter mer plats och säkrare färdväg som knyter samman till hållplatser och större målpunkter.

- Smedby

I ett antal synpunkter påpekas att det är positivt med centrum- och stadsutveckling i Kalmars tätorter. Smedby Socialdemokratiska förening ger flera specifika förslag till utveckling, däribland att utveckla hållbara bostäder, fler seniorbostäder, anordna olika typer av rekreationsanläggningar samt förbättrade mobilitetslösningar. Region Kalmar län ser positivt på ett mötesspår i Smedby. Trafikverket påpekar att det är viktigt att det byggnadsfria avståndet på 30 meter från järnväg vidhålls.

Kommentar:

Kommunen ser positivt på att möjliggöra för centrumutveckling i Smedby och att orten fortsatt utvecklas i en hållbar riktning. En blandad bostadssammansättning ska främjas så att det är möjligt att bo kvar på orten genom livets olika skeenden vilket framgår i utvecklingsriktningen för Smedby.

Kollektivtrafiken i/ till/ från Smedby har förändrats i flera steg de senaste åren. Varje förändring har bidragit till kortare restid och fler resenärer. Utformningen av hållplatser samt gång- och cykelvägar och trottoarer till/ från hållplatsen är dokumenterat i den hållplatshandbok som Kalmar länstrafik nu jobbar efter. Det sker en succesiv anpassning. Behovet av gång- och cykelbanor längs Nybrovägen är noterat för framtida planering. Ambitionen är att skapa ett nytt Smedby Centrum vid ICA och Krooks väg för frekvent busstrafik och kanske även tågtrafik på sikt. Frågor om avstånd till järnväg och vibrationer

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

tas hänsyn till i detaljplanearbete. Bebyggelse bör till exempel inte uppföras inom minst 30 meter från järnväg. Mark- och vattenanvändningskartan har justerats så att det framgår att hänsyn behöver tas till järnvägen.

- Rinkabyholm

Det finns synpunkter med önskemål om att de stadsnära tätorterna bör utvecklas ytterligare. Det lokala näringslivet i Rinkabyholm kan bidra till att stärkas genom stadsutveckling i centrum. Synpunkter som berör Rinkabyholm gäller främst att verksamhetsområdet som föreslås vid norra Rinkabyholm mot E22 inte är lämpligt. Marken används idag för jordbruk och det finns en risk att de verksamheter som etableras skapar miljöer som kan upplevas som otrygga.

Kommentar:

Kommunen har beslutat att verksamhetsområde i nordöstra delen av Rinkabyholm vid E22 utgår. Samtidigt ser kommunen positivt på att fortsatt utveckla Rinkabyholm. Granskningsförslaget innebär att tätortens utbyggnadspotential i övrigt är oförändrad. Den fördjupade översiktsplanen för Södra staden är fortsatt gällande. Förutom det mindre utbyggnadsområdet i norr som har tillkommit i översiktsplanen.

5.5 Bebyggelseutveckling i tätorterna

- Halltorp och Ekenäs

Södermöre kommunalnämnd ser att efterfrågan på bostäder redan har ökat, vilket kan vara till följd av att det planeras för en ny kriminalvårdsanläggningen i Halltorp. Södermöre kommunalnämnd att kommunen bör peka ut fler platser som ska kunna utredas för bostäder och samhällsservice. Kalmaralliansen uttrycker också en önskan om att fler av Kalmars orter såsom Halltorp ska utredas för till exempel villabebyggelse och att dessa områden ska prioriteras i det framtida arbetet.

Det har också inkommit ett önskemål om att marken väster om kyrkan inte ska pekas ut som område för bostäder och samhällsservice. Personerna som har lämnat in yttrandet beskriver att området idag är odlingsmark och undrar om det inte finns alternativa platser för att planera för nya bostäder.

Kommentar:

Förslaget till översiktsplanen har reviderats efter samrådet och två nya utredningsområden för bostäder och samhällsservice har pekats ut. Ett i sydvästra Halltorp och ett i anslutning till Ekenäs. Vidare har LIS-området öster om Ålyckevägen justerats för att klara eventuella översvämningar. I dagsläget vet inte kommunen vilka bostadsformer som kommer att byggas i Halltorp, det är en fråga som studeras vidare i detaljplaneläggning och genomförande.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

- Ljungbyholm

I några synpunkter berörs Ljungbyholm. Flera uttrycker sig positivt till den utveckling som sker samt att fortsatt möjliggöra för fler bostäder i orten. I en del synpunkter lyfts att Ljungbyholms gröna värden, däribland Fruskogen och allén, bör bevaras och inte exploateras. I synpunkterna framkommer också synpunkter kring förbättrad trafiksäkerhet, främst gällande gång och cykel. Norra Möre-, Ljungby-, Hagby- och Halltorpsåns vattenråd framhäver att bostäder i översvämningskänsliga områden påverkar möjligheten negativt att uppnå miljö kvalitetsnormer i vattenförekomsterna och att förslaget även kan utgöra en risk för att bostäderna drabbas av översvämning. Vattenrådet menar att kommunen inte kan säkerställa att goda livsvillkor för djur och växter kan bevaras inom föreslagna LIS-områden.

Kommentar:

Ljungbyholms strategiska läge och närhet till natur och åar utgör ett gott fundament för att fortsatt utvecklas med en hög livskvalitet. Det är viktigt att gröna värden bevaras, Fruskogen pekas i översiktsplanen ut som ett värdefullt natur- och rekreationsområde. Utvecklingsområdet för bostäder och samhällsservice i östra Ljungbyholm, längs med Kölbygärdegatan, och LIS-området som har föreslagits i samrådshandlingen har utgått. Utredningsområde för bostäder och samhällsservice har bytt namn till utredningsområde för bostäder och samhällsservice för att betona att områden som pekats ut i översiktsplanen behöver prövas för den användning som föreslås. Utredningsområdet för bostäder och samhällsservice norr om Ljungbyholm har justerats och utökats något. Vidare har även utvecklingsområde för verksamheter bytt namn till utredningsområde för verksamheter. Utredningsområdet för verksamheter norr om trafikplats Hossmo har justerats, minskats i väst och utökats i norr. Se även mark- och vattenanvändningskartan.

Trafiksäkerheten har successivt förbättrats för gående och cyklister med anledning av arbeten med gång- och cykelvägar för Kolboda-Vassmolösa-Ljungbyholm. Kalmar kommun projekterar också för en fortsättning. Fram till Hossmo finns gång- och cykelväg, men vidare längs riksvägen genom Rinkabyholm så saknas en separerad gång- och cykelväg. Det pågår också utvecklingsarbete kring Ljungbyholms busstation, vilken ska uppgraderas med nya bussplattformar och väderskydd.

- Läckeby

Kalmar motocross och enduroklubb anser att området för deras verksamhet inte bör planeras för nya verksamheter. Klubben önskar att området ska förbli som det är i dagsläget samt att det ska finnas utrymme för att kunna utöka verksamheten.

I flera synpunkter framkommer önskemål om att anlägga tågstation, återvinningstation och lekplatser i Läckeby. I ett av de inkomna yttrandena påtalas också behovet av en ny gång- och cykelväg från Läckeby till Lindsdal via länsväg 125 och att fler skulle ges möjlighet att cykelpendla om en sådan byggs.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

Kommentar:

I Kalmar kommun finns ett stort behov av mark för verksamheter såväl för befintliga som nya företag. Utredningsområden för verksamheter invid väg E22 bibehålles enligt samrådsförslaget. Det strategiska läget intill vägen och redan befintliga verksamheter i direkt närhet bidrar till att området är lämpligt att utreda för verksamheter.

Kommunen har pekat ut en möjlig sträckning för ett regionalt cykelstråk mellan Lindsdal och Läckeby. Ambitionen är att skapa förbättrade gång- och cykeltrafikförbindelser mellan Läckeby och Lindsdal till Kalmar centrum. Behovet av cykelbana Läckeby-Lindsdal är också medskickat i Regionens arbete med ny cykelinfrastrukturplan.

- **Rockneby**

Flera synpunkter som kommit in har berört samrådshandlingens förslag till ett tågstopp i centrala Rockneby. Rockneby Socialdemokratiska förening menar att det är positivt med ett stationsläge i orten och att lokaliseringen är strategiskt bra. Oskarshamns kommun har också uttryckt sig positiva till stationsläget och anser att det utgör ett bra läge som kan bidra till bättre förutsättning för arbetspendling. Trafikverket påpekar att det kan vara svårt att få en god samhällsekonomi i ett stationsläge när reseunderlaget är begränsat, och att det finns en busshållplats vid E22 som redan idag används. Även Region Kalmar län menar att det är tveksamt om förslaget i översiktsplanen verkligen ger långsiktiga förutsättningar för ett stationssamhälle i Rockneby. Övriga synpunkter har främst berört trafiksäkerheten längs Revsuddevägen och i Rockneby och möjligheten att utreda en cykelväg till Skäggenshalvön. Vidare har även önskan om en mer blandad bebyggelse och att vattenförsörjningen ska värnas lyfts.

Kommentar:

Kommunen ser positivt på att utreda förutsättningarna för ny blandad bebyggelse med flera funktioner centralt i Rockneby. När det gäller lokaltågstation i Rockneby så har Trafikverket utrett detta i en åtgärdsvalstudie (ÅVS) 2021. Stationen bör samordnas med ett mötesspår för att investeringen ska generera flera värden, inte minst en mer driftsäker tågföring. Förslag på placering, med eller utan mötesspår, är lämnat i ÅVS:en. Frågan är också beroende av andra järnvägsinvesteringar på Stångådalsbanan, vilket Region Kalmar har redovisat i ett specifikt infrastrukturpaket. I nuläget är mötesspåret i Rockneby med som ett (av två) regionala objekt i förslaget till ny regional transportplan. Vidare behöver konkurrensen med tät och snabb busstrafik vid Rockneby E22 också vägas in som ett möjligt alternativ för kollektivtrafikresor. Granskningshandlingen möjliggör för ett nytt stationsläge i Rockneby, och redovisar utredningsområden mötesspår i anslutning till Rockneby och Kåremo.

Kalmar kommun instämmer i att trafikmiljön för gång- och cykeltrafikanter behöver bli säkrare. När det gäller cykelvägar i området kring Rockneby är flera sträckor uppmärksammade. Högst prioriterat är sträckan mellan Rockneby och Revsudden, men även Rockneby-Ljungnäs och Kåremo-Patamalm finns med på listan av kommunens angelägna cykelvägar som behöver utvecklas. Gång- och cykeltrafikanter behöver kunna korsa E22:an säkert, till exempel är passagera som skolelever använder över Rysbyvägen uppmärksammade. Trafikverket är vägghållare och den myndighet som ansvarar för vägen. Kommunen för en dialog med Trafikverket kring behovet av en trafiksäkrare miljö.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

- Skäggenäshalvön

Flera synpunkter som berör samrådshandlingens utvecklingsområde för bostäder och samhällsservice på Skäggenäshalvön har lyfts. Det gäller föreslagna ytor vid Korsgården väster om Revsudden, området väster intill Lotsgårdsvägen samt den föreslagna campingplatsen sydväst om Lotsgårdsvägen. Många lyfter att utvecklingsförslagen medför konflikter med viktiga kultur-, natur- och friluftsvärden som riskerar att påverkas negativt. I några synpunkter framhålls att bebyggelseutvecklingen som sker behöver anpassas till områdets lokala identitet. I vissa synpunkter påpekas att det i samrådsförslaget redovisas bebyggelseutveckling på jordbruksmark. Vidare lyfts att ytterligare byggelseutveckling kan orsaka ökad trafik längs med den redan belastade Revsuddevägen genom Drag. Vägen upplevs som trång, flera önskar en förbättrad säkerhet och att gång- och cykelvägar möjliggörs. Flera har önskat bättre pendlingsmöjligheter till och från Skäggenäshalvön samtidigt som vissa påpekar att avskildheten bidrar till att göra området unikt. Några har även lyft att vattenförsörjningskapaciteten kan behöva förbättras till följd av ökad bebyggelseutveckling och konsekvenserna av förändrat klimat.

Kommentar:

I granskningsförslaget har följande utvecklingsområden för bostäder och samhällsservice utgått: Området vid Korsgården väster om Revsudden, området väster intill Lotsgårdsvägen och området sydväst om Drag. Även det föreslagna utredningsområdet för campingplats, sydväst om Lotsgårdsvägen, har utgått.

Utvecklingsområde för bostäder och samhällsservice" har ersatts med "utredningsområde för bostäder och samhällsservice" i markanvändningskartan. Detta för att tydliggöra att markens lämplighet prövas först i nästa steg av planprocessen, det vill säga i detaljplaneskedet. I granskningsförslaget föreslås fyra utredningsområden, tre av dessa har lokaliserats i anslutning till Aspelundsvägen, Venenäs och Fulviksvägen. Det fjärde utredningsområdet ligger väster om Drag i anslutning till Revsuddevägen.

Genom Drag föreslås fortsatt en omgestaltad huvudgata med fokus på gående och cyklisters säkerhet, trygghet och trivsel. Kalmar kommun kommer i augusti år 2022 ta över vägansvaret för Revsuddevägen avseende sträckan Drag-Revsudden. I och med övertagandet av ansvaret får kommunen själv rådighet över till exempel skötsel och åtgärder. Det finns redan planer på insatser i bland annat Drag och Revsudden.

Vattenledningen till Öland byggdes ut 2016, bland annat med två nya tryckstegringsstationer, vilket medförde en högre kapacitet för dricksvattenförsörjningen. Det finns kapacitet för att tillgodose dricksvattenförsörjning även för utökad bebyggelse enligt översiktsplanens förslag.

- Trekanten

Det har kommit in ett flertal synpunkter gällande utredningsförslaget om ett nytt verksamhetsområde vid Harbymo-Tomtebyholm. Boende menar att de redan idag påverkas negativt av den befintliga avfallsanläggningen och kraftvärmeverket som ligger i nära anslutning till bostäderna. De ifrågasätter utredningsförslaget om att nya verksamheter nära befintlig bebyggelse ska

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

tillkomma och anser att det inte bör pekas ut i förslaget till ny översiktsplan.

Kommentar:

Det finns ett stort behov av områden och mark för såväl nya som befintliga verksamheter i kommunen. Utredningsområdet bedöms lämpligt för utveckling av nya verksamheter eftersom det ligger strategisk utmed väg 25 och det ligger i anslutning till befintliga verksamheter. Verksamhetsområdets definitiva avgränsning får prövas, med hänsyn tagen till platsens specifika förutsättningar och närhet till bostadsbebyggelse, i efterföljande detaljplanering.

- **Vassmolösa, Hagby och Kolboda**

Många har lyft vattenförsörjningens och vilken betydelse den bör ha för ortens utveckling. Flera aktörer belyser att vattenskyddsområden inte ska utesluta möjligheten för orten att utvecklas. För att inte helt begränsa Vassmolösas utvecklingsmöjligheter menar man att kommunen bör titta på flera alternativ till vattenförsörjningen som till exempel avsaltningsverk. Kalmaralliansen påpekar att det finns en obalans i förhållandet mellan kommunens utveckling av bebyggelse i Kalmar stad respektive övriga orter. De menar att det borde vara möjligt att planera för bostäder och verksamheter i flera orter, som till exempel Vassmolösa. Södermöre kommunalnämnd menar att det finns möjlighet att koppla samman närbelägna orter med Kalmar. Vassmolösa och Ljungbyholm skulle kunna sammanlänkas med Kalmar.

Kalmar vatten AB lyfter att utvecklingsområden för bostäder och samhällsservice enbart bör ske inom begränsade delar av vattenskyddsområden eller intresseområden så att vattenkvaliteten inte riskerar att försämrans i kommande planering. Det bör framgå att stora delar av Vassmolösa omfattas av intresseområde för vattenförsörjning med högsta prioritet. Det är inte önskvärt att utöka bebyggelsen ur vattenskyddssynpunkt. Kalmar vatten AB påpekar även att områden som är utpekade för natur- och rekreationsområden ligger inom intresseområden för vattenförsörjning med högsta prioritet och inte bör tillåta någon typ av verksamhet som kan påverka vattenskyddsområdet negativt.

Vidare påpekar Södermöre kommunalnämnd att det finns utmaningar gällande trafiksäkerheten i Vassmolösa och avser Karlskronavägen, Plankvägen samt Tingshusvägen. Det är något som även engagerat privatpersoner som lyfter att trafiksäkerheten är i behov av att förbättras, särskilt när centrum utvecklas.

I vissa synpunkter påpekas att det är viktigt att inte bygga på jordbruksmark. Det finns vissa skogsytor som i översiktsplanen utpekade som rekreationsområden och som anses olämpliga för jordbruksändamål eftersom det kan orsaka konflikter med befintliga verksamheter som exempelvis skogsbruk.

Kolboda samfällighetsförening anser att det är olämpligt att peka ut området norr om Skarvvägen för ny bebyggelse till den nivå som föreslås i översiktsplanen. En person har skickat in ett förslag på utredningsområde för nya bostäder i Kolboda.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

Kommentar:

Kommunen bedömer att en omfattande bebyggelse i tätorten kan riskera att påverka kommunens skyddsområden för vattenförsörjning negativt. Översiktsplanen möjliggör att orten kan prövas för viss komplettering av bostäder och samhälls-service, i relation till ortens lokala förutsättningar.

Att peka ut värdefulla natur- och rekreationsområden innebär att all exploatering eller andra åtgärder ska undvikas om de riskerar att motverka rekreativa och biologiska värden. Användningen medger således en varsam utveckling och kompletteras även med specifika riktlinjer för att tydliggöra vattenförsörjningen. Motionsspåret i Vassmolösa är idag ett väl etablerat rekreationsområde och bidrar till ökad livs kvaliteten för närboende. I Program för friluftsliv (antagagen av kommunfullmäktige år 2020) framgår att det finns utvecklingspotential att utveckla entréområdet med parkering, grillplats, sittbänkar samt att även möjliggöra för terrängcykel.

Prövning genom detaljplanering, bygglov och tillstånd behöver ske med hänsyn till översiktsplanens ställningstaganden och markanvändningskarta. I översiktsplanens ställningstagande under vattenkvaliteten framgår att grundvatten, sjöar, vattendrag, vikar och våtmarker ska skyddas mot åtgärder som påverka vattenkvaliteten negativt. Nuvarande status ska inte försämrats. I ställningstagandet teknisk försörjning har en interaktiv karta lagts till som ska tydliggöra var särskild hänsyn kan behöva beaktas mellan vattenförsörjningen och annan användning i mark- och vattenanvändningskartan.

Det finns behov av att förbättra trafiksäkerheten i Vassmolösa, till exempel Plankvägen och vid Tingshuset. Arbetet med trafiksäkerheten i Södermøre fortsätter i den takt som ekonomi och andra trafiksäkerhetsbehov i kommunen tillåter. Utveckling av ett regionalt cykelstråk föreslås genom Vassmolösa och trafiksäkerheten för gång och cykel har successivt förbättrats med anledning av arbetena med gång- och cykelvägar för Kolboda-Vassmolösa-Ljunbyholm.

I översiktsplanen görs en bedömning och avvägning mellan allmänna intressen.

Utredningsområdet för bostäder och samhälls-service i Kolboda bedöms fortsatt vara lämpligt att utreda vidare genom detaljplaneläggning. Det går inte att i nuläget svara på om och hur många bostäder som skulle kunna möjliggöras utan det får ske i nästa planeringskede.

Kommunen har till granskningen kompletterat markanvändningskartan med ett utredningsområde för bostäder och samhälls-service i Norra Hagbystrand

5.6 Kust- och havsplanering

Synpunkter har i huvudsak berört tillgängligheten till vattenmiljöer, vattenmiljöernas kvalitet, samt kust- och havsplanering. Yttranden som berör blåstruktur och vattenmiljöer har inkommit från privatpersoner, bolag, nämnder, föreningar och myndigheter.

- Kust, hav och åar

Länsstyrelsen påpekar att samrådsförslaget har ett bristande kust- och havsplaneringsperspektiv. Översiktsplanen behöver tydliggöra den långsiktiga utvecklingen av kust- och havsplanering. De anser att översiktsplanen är i behov av att ytterligare beskriva i vilken grad kommunens tätortsutveckling

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

påverkar Östersjöns välmående, bland annat med avseende på Kalmar hamns utveckling. De menar att det finns ett starkt behov av att begränsa ytterligare exploatering och begränsa båttrafiken. Generellt är exploatering av grunda marina miljöer ett stort problem och det gäller även i Kalmarsund. Länsstyrelsen lyfter att det måste framgå hur kommunen följer miljö kvalitetsnormer som bland annat gäller vissa fisk- och musselvatten. Vidare anser de att översiktsplanen behöver identifiera naturvärden för havsområden och att ställningstagande kring dessa värden behövs. Norra Möre-, Ljungby och att översiktsplanen ska ange vilka förutsättningar och gränser som behövs för att återskapa hotade ekosystemtjänster.

Några yttranden handlar om förbättrad tillgången till vattenmiljöer borde förbättras. Från privatpersoner har det främst lyfts önskemål om möjlighet till att främja fria passager längs med vattenmiljöer och att det bör vara lättare att ta sig till vissa kustområden. Vatten- och miljönämnden ställer sig frågande till hur kommunen avser utveckla friluftslivet i kust och skärgård. Norra Möre-, Ljungby-, Hagby- och Halltorpås Vattenråd ser positivt på förslag om att öka rekreativvärden vid vattendrag men påpekar samtidigt att en ökad tillgänglighet för rekreation vid Hagbyån och Ljungbyån kan skapa konflikter med natur-, djur-, växtliv och vattenkvalitet. De menar att kommunen behöver tydliggöra hur konflikten mellan mänsklig aktivitet och vattenkvalitet ska hanteras. Kalmar vatten AB har också påpekat frågan och skriver att kommunen behöver tydliggöra hur vattenförsörjning prioriteras i relation till mänsklig aktivitet så som friluftsliv.

Det har inkommit yttranden som berör utpekade LIS-områden. Norra Möre-, Ljungby. I synpunkterna framgår att kommunen i dessa fall måste kunna bevisa att goda livsvillkor för djur och växter kan bevaras.

Kommentar:

Ställningstagande för Blåstruktur enligt samrådsversionen har bytt namn till Kust och vatten i tydliggörande syfte inför granskning av översiktsplanen. Övergripande framgår det i ställningstagandet för Kust- och vatten att rekreation och friluftsliv längs kusten och åarna ska främjas med varsamhet och omsorg om det marina växt- och djurlivet till exempel genom nya och förbättrade vandringsleder, rastplatser och övernattningsplatser. Ställningstaganden för friluftsliv har tydliggjorts och kommunen ska lyfta fram och förbättra informationen om Kalmars kust och skärgård.

Kust och vattenområden pekas ut i mark- och vattenanvändningskartan med följande riktlinjer: "Vatten- och kustområden med höga värden för naturvård, kulturmiljö, friluftsliv, yrkesfiske och transporter. Inga åtgärder som påverkar havets och kustens värden negativt ska medges. Vattenkvaliteten ska förbättras genom att vatten fördröjs i dämmen och våtmarksområden. Rekreation och friluftsliv längs kusten och i skärgården ska främjas med varsamhet och omsorg om naturmiljön och det marina växt- och djurlivet. Kalmarsunds potential för båtliv ska tas till vara – såväl för näringslivets behov, för friluftsliv, besöksnäring samt vardagspendling. Nya eller utökade bryggor ska vara förenliga med strandskyddets syften och inte utestänga allmänheten från strandområdet

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

Kommunen ser ett behov av att arbeta vidare med kust-, vatten- och havsperspektivet och föreslår att en fördjupad översiktsplan för kust- och vattenområden. Det fortsatta arbetet ska ge en helhetsbild av vilka förutsättningar och utmaningar som kommunens kust- och vattenområde har och ge förslag till hur mark- och vattenområden ska användas framöver. Användningarna kan till exempel handla om sjöfart, turism, fiske, energiproduktion, natur- och kulturvärden. I granskningshandlingen tillkommer även förtydligande om att Kalmar ansvarar för översiktsplaneringen för kusten och för territorialhavet. Territorialhavet sträcker sig 12 sjömil ut från den så kallade baslinjen. Baslinjen är utgångspunkten för att beräkna en stats havsterritorium.

Kalmarsunds öppna hav och vikar utgör tillsammans med vattendrag, våtmarker och dämmen ett nätverk av blåa strukturer i kommunen. De fyller många viktiga funktioner för människor, växter och djur genom en rad olika ekosystemtjänster. Utmaningen ligger i att både utveckla och förvalta dem till kommande generationer, samtidigt som befolkningen och nyttjandet av dem ökar. Det finns områden som är viktiga både för vattenförsörjningen och för rekreativa ändamål och det finns risk för intressekonflikter. När värdefulla natur- och rekreationsområden pekas ut i översiktsplanen innebär det att all exploatering eller andra åtgärder ska undvikas om de kan komma att skada rekreativa och biologiska värden. Användningen värdefull natur och rekreation medger således en varsam utveckling. Detaljplanering, bygglov och tillstånd behöver ske med hänsyn till översiktsplanens ställningstaganden och utpekade användningsområden. I översiktsplanens ställningstagande under kust- och vatten framgår att grundvatten, sjöar, vattendrag, vikar och våtmarker ska skyddas mot åtgärder som negativt kan påverka vattenkvaliteten, befintlig status ska inte försämrats. I ställningstagandet teknisk försörjning har en interaktiv karta lagts till i syfte att tydliggöra var det kan uppstå konflikter mellan vattenförsörjningen och annan användning i mark- och vattenanvändningskartan.

Tidigare har Hagbyån och Ljungbyån pekats ut som natur- och rekreationsområden, vilket har ändrats i granskningshandlingen. Kommunen har även beslutat att förslag till landsbygdsutveckling i strandnära lägen ska utgå i Läckeby och Ljungbyholm. Vidare kommer vattenfrågorna hanteras och utredas i efterföljande planering för de områden som översiktsplanen föreslår. Där intressekonflikter kan uppstå behöver de motstående intressena utredas och ägnas extra uppmärksamhet i efterföljande planering.

5.7 En smart och digital kommun

Yttranden har inkommit av en myndighet, ett politiskt parti och en förening. I synpunkterna framgår det att möjligheterna med digitaliseringen är viktiga. Post- och telestyrelsen avdelningen (PTS) för säker kommunikation beskriver att möjligheterna med digitalisering är viktiga och att kommunen behöver skapa förutsättningar för att nå de nationella målen. I Sverige finns en bredbandstrategi med mål om att det ska finnas tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där människor normalt befinner sig till år 2023. Det mer långsiktiga målet är att 98 procent av alla hushåll och företag i hela Sverige bör ha tillgång till minst 1 Gbit/s senast år 2025.

Miljöpartiet framhäver digitaliseringens möjligheter som skulle kunna innebära att även mindre orter ha en högt specialiserad arbetsmarknad. Till exempel kan man arbeta med projekt i andra delar av världen oavsett bostadsort vilket

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

minskar behovet av arbetsresor. Behovet av bra arbetsplatser och arbetskollegor kommer dock att finnas kvar och samarbetsplatser av typen företagshotell skulle kunna vara en del av lösningen.

Hyresgästföreningen anser också att det är viktigt att utnyttja digitaliseringen inom både planering och verksamhet. De poängterar att det behöver finnas hög säkerhet och att det ska finnas en medvetenhet om att långt ifrån alla invånare är delaktiga i det digitala samhället.

Kommentar:

Digitaliseringen påverkar hela samhället och genomsyrar kommunens verksamhet, planering och riktning. Digitaliseringen medför också både utmaningar och möjligheter. Under 2018-2020 erbjöds alla busbåll på landsbygden hela kommunen möjlighet att koppla upp sig via fiberanslutning. Kommunen har ansökt om statligt bredbandsstöd för ytterligare bredbandsutbyggnad. Kommunen har som ett ställningstagande att ligga i framkant vid anpassning till och utbyggnad av ny teknik. Ett av de övergripande målen i översiktsplanen är att rusta hela kommunen för den digitala framtiden.

5.8 Klimatanpassning

Det har kommit yttranden från myndigheter, politiska partier, bolag, föreningar och allmänheten med synpunkter kring klimatanpassning. Det gäller i huvudsak den ökade risken för översvämning och hur översiktsplanen kan tydliggöra hur Kalmar kommun ämnar att förhindra eller minimera negativa effekter.

- Ett förändrat klimat med ökad risk för översvämning

Det finns några synpunkter som berör stigande havsnivåers och skyfalls påverkan på den fysiska miljön. I vissa synpunkter har det lyfts att Kalmar är utpekad som riskområde för stigande havsnivåer. I synpunkterna framhålls att hänsyn och tydliggörande kring riskområden behövs, särskilt i förhållande till den tidshorisont som översiktsplanen innebär. Några privatpersoner har påpekat att grönområden kan bidra som skydd mot översvämning och att det därför inte lämpligt att exploatera gröna ytor i kustområden.

Miljöpartiet lyfter att Kalmar har en betydande översvämningsrisk och att översiktsplanen tydligare behöver utgå från de förutsättningar som detta och andra vattenrelaterade frågor innebär. Mark- och vattenanvändningskartan kan tydliggöra åtgärder i den fysiska miljön som kan minska risken för översvämning. Vatten- och miljönämnden påpekar att scenarier med framtida havsnivåhöjningar bör finnas med i mark- och vattenanvändningskartan för att tydliggöra de förutsättningar som legat till grund till översiktsplanen. Framtid Kalmar påpekar att översiktsplanen har utgått från en klimatmodell som enbart visar på ett värsta scenario för havsnivåhöjning, de menar att det finns studier på andra sannolika framtida scenarier som översiktsplanen kan utgå från. Kalmaralliansen skriver i sitt yttrande att vattenhöjnings- och översvämningsfrågan behöver ta större plats i översiktsplanen och att det

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

saknas långsiktiga lösningar. De menar att analyser och diskussioner kan leda till ett program med åtgärder. Norra Möre-, Ljungby- och Hagby- och Halltorpås Vattenråd skriver i sitt yttrande att det saknas en plan för hur risker för översvämning kan minska eller upphöra. Länsstyrelsen lyfter att kommunens syn på klimatrelaterade skador på den byggda miljön ska framgå i översiktsplanen. De påpekar bland annat att översiktsplanen kan identifiera riskområden och redovisa skydds- och riskreducerande åtgärder.

Kommentar:

Klimatet håller på att förändras och Kalmar måste ställa om för en robusthet som står i relation till klimatförändringarna. Avsnittsrelaterade ställningstaganden har vidare beaktats. Övergripande benämning på ställningstagande Förändrat klimat har i granskningshandlingen ändrats till Klimatanpassning. De korrigeringar som gjorts innebär bland annat att översiktsplanen lyfter att Kalmar kommun tillsammans med 22 andra kommuner ska leda omställningen i Sverige till klimatneutrala städer och vara klimatneutrala redan år 2030. Här framgår att utvecklingen ska ske inom ramen för det strategiska innovationsprogrammet Viable cities som bygger på att årliga klimatkontrakt tas fram.

Under ställningstagande om Klimatanpassning finns en karta som redovisar Säkerhetsnivåer för havsnära fysisk planering tillsammans med översvänningskartering samt skyfallskartering. Lagren Säkerhetsnivå havsnära fysisk planering är baserade på Kalmar läns regionala rekommendationer och visar på nivån som kan översvämmas vid extremväder idag (1,6 meter) och områden som kan översvämmas år 2100 (2,8 meter). Rekommendationerna är samma som Boverkets och kommunen anser att dessa data är relevanta för översiktsplanen. Kommunen bedömer att översiktsplanen anger övergripande förutsättningar för att vidareutveckla Kalmar utifrån kommande klimatrelaterade utmaningar. I ställningstagande för klimatanpassning framgår, och ska beaktas i kommande planering, att nya byggnader och kompletterande bebyggelse ska utvecklas så att byggnadernas konstruktion inte skadas av naturligt översvämande vatten, ny bebyggelse bör i första hand säkras mot översvämning till följd av höga flöden. Vidare bör nya vägar utformas så att de får ett maximalt vattendjup om 0,2 meter vid ett skyfall med 100-års återkomsttid och för höga flöden med 200-års återkomsttid. Gröna strukturer i form av växtlighet och träd behövs goda förutsättningar för att kunna bidra till att kyla stad och tätorter och erbjuda skugga under varma dagar. Samtliga ställningstagandena ska beaktas i kommunens planering.

I kommunens klimatanpassningsplan, som är Kalmars första (antagen av kommunfullmäktige november 2021), beskrivs mer ingående klimateffekterna, deras konsekvenser och även övergripande vilka åtgärder som är nödvändiga. Kommunen ser ett behov av att komplettera Klimatanpassningsplanen för att i ett nästa steg stärka hela det geografiska området Kalmar kommun för klimatförändringar. En utvecklingsstrategi avseende översvänningsrisker, värmebölja och torka ska tas fram. Planen ska visa på riktlinjer för att minska översvänningsrisker på medellång och lång sikt, vilket framgår i översiktsplanen. En fördjupning av översiktsplanen för kust och vatten ska även tas fram och ambitionen har adderats som ställningstagande i Kust och vatten. Denna ska ge en helhetsbild av vilka förutsättningar och utmaningar som det finns för kommunens kust- och vattenområden inför framtiden och ge förslag till hur mark- och vattenområden ska

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

användas. Som ställningstagande framgår att klimataspekterna med bland annat stigande havsnivåer ska beaktas i arbetet med en fördjupad översiktsplan.

5.9 Grönstruktur / natur- och rekreation

Det har varit ett stort intresse kring de gröna värdena under samrådet. Synpunkterna handlar bland annat om tillgången till vardagsnära grönområden. Bebyggelseutveckling har uppfattats som prioriterat framför bevarandet av gröna områden. Delar av ställningstagandena som gäller grönstruktur behöver förankras tydligare i markanvändningskartan. En övervägande del av synpunkter som relateras till geografiska områden gäller bevarandet av grönytor vid Norrlidsslingan, T-bryggan, Skäggenäshalvön och Tallhagsskogen. Synpunkterna har inkommit från privatpersoner, politiska partier, organisationer, föreningar, kommuner, nämnder och myndigheter

- Vardagsnära natur samt förankring av ställningstaganden i mark- och vattenanvändningskartan

Länsstyrelsen framhäver vikten av den vardagsnära naturen och att närhet till natur spelar en viktig roll ur ett folkhälsoperspektiv. Ur friluftslivssynpunkt är det av särskild relevans att bevara områden som redan nyttjas. Förtätning av bebyggelse och utbyggnad av vägar på bekostnad av grönstruktur leder till minskad vardaglig kontakt med naturen för människor. I sitt yttrande påpekar Länsstyrelsen även att det finns flera ytor med natur i bebyggda områden som inte har pekats ut i mark- och vattenanvändningskartan. Även dessa områden innehar kvalitéer med förutsättningar att stärka flertalet ekosystemtjänster.

Det finns flera som är positiva till samrådshandlingens ställningstaganden om grönstruktur, men som samtidigt menar att intentionerna inte har förankrats i plankartan. I yttranden påpekas att översiktsplanen anger viktiga stråk och gröna områden, att beskrivningar visar på vikten av tillgång till grönområden och att det finns ambitioner att skapa ett grönare Kalmar. Samtidigt menar flera att grönområden inte har prioriterats i mark- och vattenanvändningskartan och att bebyggelseutveckling möjliggörs på viktiga gröna ytor. Vatten och miljönämnden påpekar att det i flera fall nämns att grönskan måste öka i staden och menar att annan mark då behöver omvandlas vilket inte framgår i mark- och vattenanvändningskartan. Länsstyrelsen påpekar att den faktiska grönytan minskar i mark- och vattenanvändningskartan.

Kommentar:

Kalmar har unika gröna värden och värdefull grönska i staden, tätorterna och på landsbygden. I översiktsplanens ställningstagande framgår det att rekreativa och ekologiska värden i grönområden och naturområden ska bevaras och utvecklas och att särskild hänsyn ska tas till områden med höga bevarandevärden. Mark- och vattenanvändningskartan pekar ut grönområden som innehåller de mest värdefulla ytorna för rekreation och ekologi.

Kommunen vill poängtera att det är viktigt att även integrera natur med stadens övriga tillgångar. Bebyggelseutveckling behöver ske med hänsyn till översiktsplanens

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

ställningstagande och här framgår att grönskande bostadsmiljöer ska finnas såväl i nya som befintliga bostadsområden i kommunen. I översiktsplanens förslag till utredningsområde för bostäder och samhälls-service framgår det att det är viktigt att mindre parker och grönstråk bibehålls, förstärks eller nyskapas. Samtidigt innebär förslag till utveckling av innerstaden – blandad stadsbebyggelse att träd, parker och gröna ytor ska utgöra inslag i stadsbebyggelsen. Närhet till grönska är bland annat en medverkande faktor till ökad hälsa och kan bidra till att utveckla och balansera den biologiska mångfalden i staden.

Kommunen vill tydliggöra att översiktsplanen prövar utredningsmöjligheter för olika typer av utveckling. Olika intressen vägs mot varandra och markens lämplighet prövas i detaljplanearbetet. Vidare utredning kan exempelvis gälla påverkan på ekologiska och rekreativa värden. Ställningstagandet om kompensation är viktigt där möjlighet till kompensation ska vara avgörande för om grönytor kan tas i anspråk. Det finns samtidigt potential att utöka stadens grönytor vid till exempel omvandlingsprojekt i områden med mycket hårdjordade ytor. Samrådshandlingens förslag till utvecklingsområde för bostäder och samhälls-service ersätts av utredningsområde för bostäder och samhälls-service. Detta för att tydliggöra att markens lämplighet utreds i samband med detaljplanering.

I granskningsförslaget har de övergripande grönstråken förtydligats (ändrat utseende) i mark- och vattenanvändningskartan. Grönstruktur som begrepp anses även begränsande som benämning för ställningstagandet och har bytt namn till Natur och rekreation. Kommunens ambition är att påbörja arbetet med en ny grönplan som ska ersätta nuvarande grönstrukturplan och fungera som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Den nya grönplanen ska omfatta ett större geografiskt område än den nuvarande grönstrukturplanen där fler aspekter som biologisk mångfald och sociala värden beaktas. I samband med framtagandet av grönplanen ska en ekosystemanalys tas fram och användas som underlag i arbetet. Ekosystemanalysen är tänkt att bland annat innehålla de reglerande ekosystemtjänsterna, exempelvis områden som kan hantera vatten vid skyfall och ge skugga vid värmeböljor. Kommunen arbetar för närvarande med en naturmarkspolicy som ska klargöra kommunens ambition för kommunalt ägd naturmark, det vill säga hur marken ska skötas.

- Norrlidsslingan

I flera yttranden framgår det att en eventuell bebyggelseutveckling i området skulle innebära en stor förlust av viktiga gröna kvalitéer i stadsnära miljöer. Norrlidsslingan med omgärdande skog är ett väletablerat friluftsområde samt en av få belysta motionsslingor i Kalmar tätort. Att området bidrar till god hälsa och livskvalitet för många av kommunens invånare samt biologisk mångfald i staden lyfts i flera yttranden.

- Tallhagsskogen och anslutande grönområden norr om Ölandsleden

Det finns ett betydande antal inkomna yttranden där vikten av Tallhagsskogen som ett vardagsnära rekreationsändamål har framhållits. Många påpekar att det i området finns flertalet värdefulla äldre träd som är svåra att kompensera, eventuell bebyggelseutveckling i området skulle innebära att viktiga gröna

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

kvalitéer i staden går förlorade.

- Verksamhetsområdet mellan E22 och Ångloksleden

Det är flera som ställer sig negativa till att utreda möjligheten för verksamheter i området mellan E22 och Ångloksleden. I många yttranden beskrivs att det idag finns ett lövskogsområde med flera gröna värden som bland annat bidrar till förutsättningar för insekts- och fågelliv. Skogen utgör även en buffertzona och skapar en visuell barriär mot E22:an. Området anses bidra till ökad livskvalité i staden.

- T-bryggan och Södra utmarken intill Ståthållaregatan

I flertalet yttranden framgår det att området föreslaget som utvecklingsområde för bostäder och samhällsservice vid Stensö är frekvent använt i rekreationssyfte, att det idag är ett område med fin natur som erbjuder ett varierat växt och djurliv. Många anser att en allt för omfattande bebyggelseutveckling skulle få negativa effekter på de gröna kvalitéer som området har idag.

Kommentar:

Natur och redan väletablerade natur- och rekreationsområden ska bibehållas eftersom de är viktiga inslag i stadens struktur. I granskningsförslaget har därför de områden som framgått som betydelsefulla ur olika perspektiv tagits bort. Följande utvecklingsförslag till bostäder och samhällsservice har utgått ur granskningsförslaget: området vid Norrlidslingan, skogspartiet mellan Enighetens väg och Matildas gränd, vid Fasanvägen och Tallhagskogen (norr om Gröndalsvägen) med anslutande skog norr om Ölandsleden. Även det föreslagna verksamhetsområdet mellan E22 och Ångloksleden (gång- och cykelvägen) har utgått.

Ytan vid Södra utmarken har justerats och anpassats till de nya dämmena som är byggda. Ett arbete gällande reservatsbildning på Stensö är under bearbetning, den exakta avgränsningen är inte bestämd än men det kommer sannolikt att som minst inbegripa södra delen av Stensöhalvön med omgivande vattenområden.

- Natur- och friluftsvärden på Skäggenäshalvön

I flera yttranden har det påpekats att det finns viktiga kultur-, natur- och friluftsvärden på Skäggenäshalvön som skulle påverkas negativt av samrådsförslaget. I de områden där utveckling föreslogs i samrådsförslaget finns unika skogsmiljöer som används i rekreationssammanhang. Det finns även fornminnen, historiska strandvallar och viktiga geologiska formationer från postglacial tid. Skäggenäs bygdegårdsförening påpekar att Skäggenäs utgör riksintresse för naturvård. Länsstyrelsen menar att riksintresset för naturvård inte kan garanteras genom de utvecklingsområden som föreslås väster om Revsudden samt vid Lotsgården. Vidare menar de att översiktsplanen är i behov av att tydliggöra vilken inverkan som utvecklingsområdena har på riksintresset för naturvård.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

Kommentar:

I samrådsförslaget finns det förslag på utvecklingsområde för bostäder och samhällsservice väster intill Lotsgårdsvägen samt Korsgårdsområdet väster intill Revsudden, det finns även förslag på campingplatser sydväst om Lotsgården. Granskningsförslaget innebär att samtliga tidigare förslag utgår. Utvecklingsområde för bostäder och samhällsservice har bytt namn för att tydliggöra att området anses lämpligt att utreda för bostäder och samhällsservice i efterföljande planeringsskede. Granskningsförslaget föreslår att tre nya utredningsområden för bostäder och samhällsservice lokaliseras i anslutning till Äspelundsvägen, mellan Venenäs och fulviksvägen samt söder om Revsuddevägen, väster om Drag.

5.10 Hälsa och säkerhet

Synpunkter gällande hälsa och säkerhet har inkommit från myndigheter, kommunala bolag, företag och allmänhet. Yttrandena berör frågor om buller, luft- och markföroreningar, miljöfarlig verksamhet och strålning.

- Buller

Länsstyrelsen anser att utomhusexponeringen av omgivnings- och industribuller inom utbyggnadsområdena för bostadsbebyggelse och blandad stadsbebyggelse bör utredas och inkluderas i översiktsplanen. De anser att kommunen i första hand ska justera utbyggnadsområdenas utbredning i de fall där föreslagen utredning påvisar svårigheter med att uppnå en god ljudmiljö så väl inomhus som utomhus. I andra hand bör kommunen beskriva hur detaljplaneprocesser avses att bedrivas i bullerexponerade områden samt vilka bullerskyddsåtgärder som kommunen anser lämpliga att investera i och utföra.

Flera synpunkter som lyfts gäller Norra vägen och ökad trafikbelastning som kan medföra bullerstörningar för de som bor i närheten. Detta gäller framför allt sträckan mellan Erik Dahlbergs väg och Kalmar centralstation. Vidare ifrågasätts förslaget om en ny avfart från Kalmar södra via Tegelviken till Ståthållaregatan. En ny avfart anses leda till bullerstörningar och trafikfara för de boende i närområdet.

Kommentar:

Översiktsplanen innehåller ställningstagande för hälsa och säkerhet, inklusive buller. I dessa framgår att kommunen ska tillämpa gällande förordningar och riktvärden för att uppnå bästa möjliga ljudnivå vid planering och byggande av bostäder. Kommunen har en tagit fram en trafikbullerkartläggning för buller som från väg och järnväg. Flygbuller hänvisas till influensområdet för riksintresse. Industribuller är svårare att redovisa och är svårt att kombinera med trafikbullerredovisning. Den övergripande bullerkartläggning utgör ett vägledande underlag för kommande beslut i planering och bygglov. I områden där bullervärden är höga behöver kommande detaljplaner utreda bullersituationen i en särskild utredning för att se om det genom bullerdämpande åtgärder går att bygga och samtidigt klara gällande riktvärden.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

- Förorenad mark

De frågor som har kommit in gällande markföroreningar handlar i huvudsak om att personer från allmänheten ställer sig frågande till en kraftig utveckling av verksamheter och bostäder i gamla industriområdet på grund av miljöföroreningar i marken. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver utveckla resonemang kring kommunens förhållningssätt till förorenade områden i arbetet med detaljplanprocessen och lovgivning. I översiktsplanen behöver det framgå på vilket sätt kommunen kommer att ta ställning till

1. Utredningsbehovet av förorenade områden vid inom detaljplanprocessen. Detta ställningstagande bör omfatta beskrivning av bedömningsgrunder för om miljötekniska undersökningar behöver genomföras och när inom detaljplanprocessen sådana undersökningar så ifall ska utföras.
2. Hur föroreningsfrågor ska hanteras vid lovgivning inom detaljplaner som eventuellt inte i tillräcklig omfattning uppmärksammat denna fråga vid detaljplanens fastställande.

Länsstyrelsen ser positiv på att kommunen avser att bedriva egeninitierad tillsyn med målet att nå de nationella och regionala miljökvalitetsmålen för förorenade områden. De framhäver att det vore bra om kommunen beskriver vilken omfattning den egeninitierade tillsynen avses att bedrivas eller hur många förorenade områden som behöver avhjälpas per år.

Kommentar:

I framtagandet av nya detaljplaner undersöks frågan om mark- och vattenförhållanden. Om det inom ett detaljplanearbete kan finnas markföroreningar ska det göras en markundersökning och förslag på åtgärder tas fram om det förekommer föroreningar. Är marken förorenad och det visar sig finnas en risk för människors hälsa och miljö, är sanering en lämplig åtgärd.

Kalmar län har som mål att:

- år 2030 är minst 25 procent av områdena med riskklass 1 och 2 åtgärdade.
- år 2040 är minst 75 procent av områdena med riskklass 1 och 2 åtgärdade.

Kalmar län har dessutom gjort det nationella övergripande målet till sitt, till år 2050 har alla förorenade områden med mycket stor risk eller stor risk för människors hälsa eller miljön blivit åtgärdade (riskklass 1 och 2). Kalmar kommun har också som mål att åtgärda två objekt om året.

- Miljöfarlig verksamhet

Kalmar brandkår påpekar att utvecklingen av Barlastholmen endast bör gälla omvandling till okänsliga verksamheter inom industri, lager och kontor på grund av närheten till farliga verksamheter på Tjärhovet. Räddningstjänsten ställer sig också frågande till vad som ska gälla med verksamheterna inom Kalmar hamn AB om hela Barlastholmen omvandlas till blandad bebyggelse.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

Kalmar brandkår skriver också i sitt yttrande att det är viktigt att riskanalyser genomförs innan beslut tas om att utveckla delar av Tjärhovet.

Kommentar:

I kommunens ställningstaganden under Miljöfarlig verksamhet står det att nya bostäder eller annan känslig markanvändnings ska undvikas inom områden där människor utsätts för risker och från miljöfarliga verksamheter. Vid fortsatt utveckling av både Barlastholmen och Tjärhovet ska frågor om risk, buller, ljud, lukt, trafik beaktas. Möjligheter för utryckningsvägar ska också studeras vidare. Frågorna hanteras och utreds vid detaljplanearbetet.

- Strålning

E.ON framhåller att hälsofrågor kopplat till elektromagnetiska fält bör beaktas. Generellt måste en avvägning av vilken typ av bebyggelse eller verksamhet som kan tillåtas i ledningsnätets närhet. E.ON ger även förslag på att skolor och daghem inte bör planeras i regionnätledningarnas närhet som en konkret riktlinje.

Kommentar:

Kommunen hanterar detta när nya detaljplaner tas fram. I ställningstagande om hälsa och säkerhet står att bostäder, förskolor och skolor ska utformas och lokaliseras med hänsyn till elektromagnetiska fält.

5.11 Kulturmiljö

Kalmar läns museum menar att kommunen har visat en bra ambitionsnivå gällande de ställningstaganden som beskriver kulturmiljö. De förslår ett antal tillägg som kan göras till granskningen. En förändring som föreslås gällande kulturmiljö är att texten "Vid ändring av områden och byggnader med stora kulturhistoriska värden ska inga förändringar som förvanskar dess karaktär tillåtas" kan kompletteras med "... och alla ändringar ska utföras varsamt". Då uppfylls både 13§ och 17§ i plan- och bygglagens kapitel 8. Ett annat önskemål som Kalmar läns museum tar upp är att översiktsplanen ska kompletteras med att befintlig bebyggelse ska hanteras varsamt och att särskilt värdefull bebyggelse inte får förvanskas. Kalmar läns museum håller med kommunen om att det finns brister i kunskapsunderlaget vad gäller kulturmiljö, vilket gör det svårt att skydda kulturhistoriska värden då det saknas kunskap och att de inte är kartlagda.

Kultur- och fritidsnämnden anser också att kommunens avsnitt om kulturmiljö är väl formulerat, men önskar förtydligande i vissa av de olika ställningstagandena. Förtydligandena handlar om att kommunen skulle kunna komplettera delen om landsbygdens kulturmiljöer. Kultur- och fritidsnämnden föreslår att texten kompletteras med att äldre ekonomibyggnader ska beaktas och respekteras som viktiga för upplevelsen av platsens kulturhistoriska karaktär. De anser att ändringar i gårdsstrukturer bör göras med varsamhet. De

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

anser också att Ställningstagandet ”Den vackra landsbygden” kan ändras till ”Den levande och vackra landsbygden” för att betona livskraften för utveckling på landsbygden.

Kommentar:

Kommunen har lagt till "och alla ändringar ska utföras varsamt" under ställningstaganden. Kommunen har däremot inte genomfört några andra justeringar under ställningstagandena gällande kulturmiljö. De föreslagna förändringarna är frågor som ska hanteras utifrån plan- och bygglagstiftningen under bygglorskedet.

5.12 Mobilitet och trafik

Under samrådet har det inkommit ett flertal synpunkter från allmänhet, myndigheter, politiska partier och berörda kommuner gällande frågor om mobilitet och trafik. Synpunkterna har berört Kalmar hamn, Buss Rapid Transit (BRT), Stads-BRT Norra vägen, Norra länken, kollektivtrafiknoder, lokaltågstationer, ny station vid Brageplan och förslaget på ny avfart vid Södra vägen. Det har även inkommit yttranden angående cykelvägar och trafiksäkerhetsåtgärder inom olika tätorter i kommunen.

- Transporter till och från Kalmar hamn

De synpunkter som har inkommit gällande Kalmar hamn handlar om dess regionala betydelse genom att vara lasthamn för produkter från regionens skogs- och jordbruk och att farleden i Kalmarsund fortsatt ska kunna utvecklas i samspel med friluftslivets intressen. I synpunkterna framgår det också att det är viktigt med en säker väg till hamnen. Utformningen av Södra vägen, Järnväggsgatan och Tjärhovsgatan utgör viktiga aspekter i frågan. I de inkomna yttrandena framgår en önskan om att Kalmar hamn ska kunna utvecklas. Det har också inkommit ett par yttranden där personer ställer sig kritiska till hamnens placering.

Kommentar:

Kalmar Hamn och dess utvecklingsmöjlighet är angelägen för Kalmar kommun. Södra vägen, Järnväggsgatan och Tjärhovsgatan är huvudgator för samtliga trafikslag och behöver förbättras ur ett funktions- och säkerhetsperspektiv. Kalmar hamns ambitioner tillsammans med nya lagkrav och behov av tyngre och längre lastbilar ger omfattande konsekvenser för vägarna. Södra Vägen kommer därför behöva utredas och anpassas, vägen kan komma att behöva avlastas. Lastbilstransporterna framkomlighet behöver säkras vid ett flertal smala passager längs Södra vägen. I ställningstagande om mobilitet och trafik har behovet av en utredning som identifierar infartsledernas (inkluderar södra vägen) åtgärdsbehov uttryckts. Det finns även ett ställningstagande om att Södra vägen och Järnväggsgatan behöver anpassas efter nya regelverk och standarder för godstransporter i linje med nationell och europeisk utveckling. Ställningstaganden fanns med i samrådsversionen och finns kvar oförändrade i granskningsversionen.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

- **Prioriterat kollektivtrafikstråk**

Region Kalmar län uppskattar att BRT-stråket längs Norra vägen tydligt pekas ut i förslaget och önskar att planeringen av en ny stads-BRT påskyndas. Detta för att gå i takt med Region Kalmar läns kommande kollektivtrafikupphandling år 2027. Region Kalmar län ser vidare att skillnaden mellan hållplatser för regional BRT (utmed E22) och stads-BRT tydliggörs. Trafikverket tycker att Norra vägens funktion och kapacitet behöver utredas. Ett flertal privatpersoner lyfter att utredningsförslagen för bostäder och samhällsservice längs Norra vägen kan riskera att befintliga områden intill blir överexploaterade och bidrar till en allt för omfattande trafikbelastning.

Kommentar:

Norra vägen är kommunens och länets busslinje med flest antal resenärer, cirka 1,2 miljoner per år. Den biltrafik som bostadsökningen generera ska hållas tillbaka i Kalmar stad och förutsättningar för gång, cykel och gång ska förbättras. Ambitionen är att andelen resor med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka och att trafikslagen ska vara vägledande för Norra vägens utformning. En utredning kring busskörfält på Norra vägen pågår och beräknas att färdigställas under år 2022. Kollektivtrafiken är tänkt att ske med elbussar som har hög platskapacitet och ger lägre bullernivåer. Elektrifiering av kollektivtrafiken är ett EU-direktiv.

- **Ny vägkoppling och bebyggelse norr om Vänskapens väg**

I synpunkterna gällande förslag på ny vägkoppling mellan Vänskapens väg och Värnsnäsvägen framhålls att skogen mellan vägarna är värdefull för boende. Privatpersonerna anser att en ny väg och bebyggelse skulle förändra området på ett dramatiskt sätt. Vidare framhålls att en eventuell exploatering norr om Vänskapens väg måste ske med försiktighet och de naturvärden som finns ska värnas.

Kommentar:

Kommunens ambition är att bygga vidare på Vänskapens väg norrut och ansluta till Värnsnäsvägen. Vägkopplingen utreds i syfte att möjliggöra kollektivtrafik till och från Friluftsstaden (Snurrom) samt att skapa en bättre fördelning av trafikflödet för samtliga fordonstyper. I fördjupningsområdet Friluftsstaden, där Snurrom ingår, ska fortsatt natur-, kultur- och rekreationsvärden ge karaktär och bidra med livskvalitet till området. Exakt lokalisering av den nya vägkopplingen är i nuläget inte helt klarlagd. Utredningar pågår och flera faktorer som till exempel dagvatten, artskyddad fauna och skolverksamhetens placering ses över för närvarande och är betydande för hur och om en vägkoppling kan byggas.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

- Ny vägkoppling mellan E22 och Tegelviksvägen

I ett antal synpunkter riktas kritik mot förslaget att utreda en ny vägkoppling mellan trafikplats Kalmar södra (E22) och Tegelviksvägen. I synpunkterna lyfts att en ny väg skulle innebära stora ingrepp i naturen och bostäderna runtomkring skulle påverkas av ytterligare buller. Vidare framhålls att Kalmarsundsleden som går igenom området är en flitigt använd vandringsled. Även ett antal olika fåglar har observerats inom platsen. I synpunkterna ställs dessutom frågan om kommunen undersöker alternativa vägdragningar.

Kommentar:

Den föreslagna vägkopplingen var tänkt att utredas i syfte att avlasta Södra vägen och skapa ett bättre fördelat trafikflöde i staden. Vägkopplingen är borttagen, men kan komma att utredas i samband med att infartsledningarnas åtgärdsbehov identifieras.

- Kollektivtrafiknoder

Region Kalmar län är positiva till inriktningen mot stråk och noder där fokus läggs på en kombinerad mobilitet med till exempel kollektivtrafik, cykel och gångtrafik. De menar att förutsättningar för en hållbar regionförstoring skapas på detta sätt och att ett hela-resan-perspektiv beaktas. Vidare framhåller de att trafiknoderna behöver goda omstigningsmöjligheter från bil till kollektivtrafik (parkeringsmöjligheter) särskilt gäller det kollektivtrafiknoderna utanför centrum. I dagsläget upplever Region Kalmar län att syftet med en regional trafiknod vid Ölandsleden/Norra vägen är oklart och behöver utredas noggrant.

Oskarshamn kommun ser gärna att det ska skapas förutsättningar för tillväxt i hela kommunen och att en robust transportinfrastruktur är en förutsättning för en hållbar regional och lokal utveckling i tätorter och på landsbygden.

Kommentar:

I frågan om kollektivtrafiknoder kan konstateras att Kalmar kommun och Region Kalmar län bör planera för fler kollektivtrafiknoder, där resandebyten, parkering och samordning kan ske. I nuläget är all trafik koncentrerad till Kalmar Central, vilket skapar kapacitetsproblem. Genom att skapa trafiknoder till exempel i norr (Snurrom/E22) och i väst (E22/Riksväg 25/Flygplatsområdet) kan trafikflöden fördelas mer balanserat. Trafiknoderna är sannolikt både en lokal, regional och interregional angelägenhet.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

- Ny station vid Brageplan

Förslaget om en ny station vid Brageplan lyfts i huvudsak som en god idé. I ett av yttrande ställs frågan om varför den befintliga centralstationen ska behållas med tanke på att järnvägen utgör en barriär som delar staden. Det finns också önskemål om att se över möjligheterna till att köra spårvagn.

Kommentar:

Kommunen anser att ett nytt hållplatsläge vid Brageplan kommer att komplettera, kapacitets höja och avlasta Kalmar central. Den nya kollektivtrafiknoden i direkt närhet av gamla industriområdet ger goda resmöjligheter för den stadsomvandlingen som eftersträvas. Vidare utgör det föreslagna hållplatsläget en långsiktig klimatlösning då befintlig centralstation riskerar att översvämmas på grund av stigande havsnivåer. Kalmar centrals befintliga läge i innerstaden ger närhet till Linnéuniversitetet och gynnar in-/utpendling till staden, därför bör Kalmar central finnas kvar fram tills klimateffekterna sätter stopp. I nuläget tar sig två av tre till stationen via gång, cykel eller buss, vilket gynnas av det centrala läget.

En spårvagn mellan Brageplan och befintlig station kan vara en framtida lösning.

5.13 Verksamheter och näringsliv

Yttranden som berör näringsliv har inkommit från politiska partier, bolag, föreningar och kommuner. Synpunkterna handlar i huvudsak om vikten av att fortsätta utveckla näringslivet och att finna nya olika lösningar för att främja en ett bra samarbete mellan olika kommuner.

Miljöpartiet föreslår att kommunen bör planera för flera olika typer av verksamheter i samtliga tätorters centrumområden och i Hansa city. Det behövs lokaler för service och reparation, för lokal produktion, för samarbetsplatser och för samordnade transporter som till exempel bilpooler och laddmöjligheter. Vidare framhålls att planering bör ske för att stärka centrumutveckling utanför Kalmar city att utlokalisera kommunala förvaltningar till Smedby, Lindsdal och/ eller Rinkabyholm som skulle kunna bilda en förstärkt bas för lokal näringslivsutveckling.

I flera yttranden framgår vikten av att näringslivet får möjlighet att utvecklas. Post- och telestyrelsens avdelning för säker kommunikation skriver till exempel att en väl fungerande och utbyggd IT-infrastruktur behövs för att ge goda förutsättningar för näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg samt social delaktighet. Av denna anledning anser de att IT-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen på regionnivå samt i alla kommuner. Nybro kommun skriver att det redan idag finns en samverkan bland kommunerna kring Kalmarsund och sydöstra Sverige, vilket bidrar till en bred arbetsmarknad och attraherar arbetskraft till offentlig verksamhet och näringslivet. Nybro kommun önskar att samverkan mellan regionens, kommunernas och näringslivets aktörer ska fortsätta att stärkas med hjälp av etablerade och nya samarbetsstrukturer.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

Kommentar:

Kalmar kommun anser att näringslivet behöver fortsätta att utvecklas och att samarbeten mellan berörda aktörer ska stärkas och vidareutvecklas. I kommunens ställningstaganden beskrivs vikten av att service, handel och mötesplatser ska ha goda förutsättningar för att utvecklas i såväl stadsdelscentrum som i tätorternas centrumbildningar. Besöksnäringen ska främjas genom flexibla arenor och mötesplatser för såväl evenemang, idrott och kultur. Småföretagande, areella näringar, livsmedelsproduktion och IT-infrastruktur ska också ges förutsättningar att fortsätta utvecklas. Se mer under Ställningstaganden; Verksamheter och näringsliv.

5.14 Social hållbarhet

Kalmaralliansen har framfört att frågor om social hållbarhet är viktiga att beakta och att kommunen ska arbeta för att bygga bort utanförskap och bostadsenkla. Kultur- och fritidsnämnden anser att kommunen har uttryckt sig väl utifrån ett miljö- och socialt hållbart perspektiv, men saknar ett avsnitt om universell utformning i stycket om tillgänglighetsarbeten. Kultur och fritidsnämnden menar också att kommunen tydligare behöver skriva om barnkonventionen eftersom Sveriges kommuner är ålagda att följa den och ta hänsyn till dess artiklar när planering ska göras och beslut fattas som berör barn. Region Kalmar län vill att frågor om trygghet och säkerhet ska lyftas fram tydligare översiktsplanen.

Kommentar:

Kommunens mål är enligt översiktsplanen att sträva efter ett brett utbud av bostadstyper, upplåtelseformer och boendemiljöer som passar människors olika behov och möjliggör en mångfald av livsstilar och familjekonstellationer. Blandade upplåtelseformer och variation av byggnadstyper eftersträvas i såväl befintliga områden som i samband med nybyggnation. Kommunen har också kompletterat och beskrivit mer om att barnperspektivet ska stärkas i planarbetet. Läs mer under Ställningstaganden; Hållbar bebyggelseutveckling.

5.15 Teknisk försörjning – energi, avfall och vatten

Yttranden gällande teknisk försörjning har inkommit från politiska partier, organisationer och föreningar samt privatpersoner. Synpunkterna berör energi- och transportomställningen och hur den ska bli hållbar samt frågor om återvinningsstationer.

- Energi

Miljöpartiet anser att förslaget till ny översiktsplan innehåller flera bra delar för energi- och transportomställningen, men att betydligt fler åtgärder behövs för ett hållbart resande. De anser att biltransporter och anropsstyrd kollektivtrafik krävs för att landsbygd och mindre tätorter ska kunna utvecklas hållbart.. Miljöpartiet önskar att kommunen ska planera för solex och föreslår att tak, parkeringsytor med enkla tak och bullervallar kan användas för solexproduktion. Klimataktion Kalmar och Fridays for Future Kalmar anser

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

också att befintliga parkeringsytor ska kunna användas för solceller att det finns behov av fler laddstolpar.

Kommentar:

Kommunen strävar efter att främja initiativ som ligger i framkant avseende energieffektivitet och förnybara energikällor. Frågan om el-laddstolpar på allmän platsmark diskuteras inom kommunen och är för övrigt aktuell i flera kommuner i Sverige. Frågor om vilken roll och vilket ansvar kommunen ska ha ska studeras vidare.

- **Avfall**

Det har kommit in synpunkter om behov av en återvinningscentral vid eller i närheten av Skäggenäs. Det har också kommit in önskemål om att återvinningscentralerna i Vassmolösa och Läckeby borde förbättras.

Kommentar:

Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) ansvarar för insamling av förpackningar och för att dessa återvinns i sådan hög grad som möjligt. Insamling sker via återvinningsstationer som FTI har ansvar för och det är FTI:s ansvar att ta kontakt och samråda med kommunen kring placering och utförande av dessa. Insamlingsystemet finansieras huvudsakligen med hjälp av förpackningsavgifter som producenterna till exempel företag som importerar varor, fyller en förpackning och säljer en vara, betalar. I nuläget har kommunen ingen kännedom att det planeras för en ny återvinningsstation på Skäggenäs.

Från och med den 1 januari år 2022 övergick ansvaret för insamling av returpapper (tidningar, kataloger, reklamblad till Sveriges kommuner. Eftersom det finns ett kommunalförbund, Kretslopp sydost som är verksam och ansvarig för insamling och hantering av hushållsavfall, så kan det bli förändringar vad gäller insamling av returpapper.

- **Vatten**

Det har inkommit några synpunkter som lyfter dagvattenfrågor. Från privatpersoner finns det synpunkter som berör hur väl rustade dagvattenledningarna är med hänsyn till ny bebyggelse och ökat extremväder. Miljöpartiet påpekar att översiktsplanen, textmässigt, anger bra förslag till hur flera vattenrelaterade frågor, däribland dagvatten, kan hanteras men att intentionerna inte återspeglas i översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta. De föreslår att kartan kan visa vilka områden som planeras för avrinningsvägar, översvämningsbara ytor, vattenhållande åtgärder och att dess påverkan på den fysiska miljön beskrivs. Länsstyrelsen menar att översiktsplanen kan synliggöra dagvattennätet genom ett digitalt skikt som kan visa på kommunens förslag till insatser. Detta kan tydliggöra hur kommunen strategiskt vill arbeta med miljökvalitetsnormer för vatten, dagvattenhantering och klimatanpassning och i sin tur underlätta arbetet med dagvatten i detaljplaner

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

Norra Möre-, Ljungby- och Hagby- och Halltorpåns Vattenråd menar att kommunen behöver ta fram en strategi för hur dagvatten hanteras i bebyggda områden. De menar att dagvattenhanteringen i redan bebyggda områden behöver ses över, hårdgjorda ytor minskas, markinfiltration av vatten ökas samt att åar och vattendrag behöver få tillbaka naturliga lopp och svämplan. Trafikverket påpekar att det är viktigt att ha marginal till E22, delvis eftersom detta förbättrar möjligheten att hantera dagvatten så att E22:s funktioner kan säkerställas vid höga vattenstånd. De anser att omledningsvägar behöver karteras och säkerställas.

Kalmar vatten AB lyfter att det är otydligt var ställningstagen angående den kommunala vattenförsörjningen finns i översiktsplanen, att det bör samlas under ett tema. De anser att översiktsplanen behöver bearbetas genom att tydligare prioritera vattnet i områden för den kommunala vattenförsörjningen. Att plankartan kan tydligare redovisa att intresseområden för den kommunala vattenförsörjningen prioriteras för vatten. De anser vidare att vissa formuleringar även kan kompletteras för att tydligare betona vikten av vattenskyddsområden och intresseområden för vattenförsörjning, bland annat där dessa står i konflikt med allmänna intressen.

Kommentar:

Kommunen eftersträvar en hållbar dagvattenhantering och hänsynstagande till ett förändrat klimat vid alla nybyggnationer. Konkreta dagvattenåtgärder är beroende av platsens naturliga förutsättningar, om det är inom detaljplanelagt område, om området utgör verksamhetsområde för dagvatten och inom vilken tidshorisont ny bebyggelse eller markförändringar är aktuella.

Arbetet med översiktsplaneringen har satt ett ökat fokus på dricksvattenförsörjningen. Ställningstagande för vatten- och avloppsförsörjning har justerats och tydliggjorts. I granskningsförslaget samlas ställningstaganden som berör vatten och avlopp inom teknisk försörjning. Hela samhällets behov behöver beaktas vid identifiering av vilka vattenresurser som behövs för dricksvattenanvändning vilket tydliggörs i ställningstagandet. Här framgår även att en vattenförsörjningsplan, som är ett redskap för kommunens långsiktiga plan för en trygg försörjning av vatten, ska tas fram. Ställningstagande som berör dagvatten har även justerats för att få en önskvärd genomslagskraft, till exempel att öppen dagvattenhantering samt genomsläppliga och multifunktionella ytor ska eftersträvas. Vad det gäller dagvattnets belastning på ledningssystem och recipienter så tydliggörs att åtgärder ska göras så nära källan som möjligt och att tillräckligt med utrymme för fördröjning och rening ska säkerställas. Ett ytterligare förtydligande är att dagvattnet så långt det är möjligt ska hanteras på egen fastighet.

En interaktiv karta har lagts till under ställningstagandet teknisk försörjning i syfte att tydliggöra var det kan uppstå intressekonflikter mellan vattenförsörjningen och annan användning i mark- och vattenanvändningskartan. Ytterligare tillägg är att ett tydliggörande som handlar om att Nybroåsen och Hagbyån särskilt ska värnas och exploatering undvikas, detta har adderats som ett ställningstagande under... dricksvattenförsörjning. Utpekad användning för natur- och rekreationsområde har tagits bort i mark- och vattenanvändningskartan. Under Ställningstagande - Klimatanpassning framgår att avrinningsvägar och översvämningsbara ytor bör skapas. Befintliga låga stråk bör värnas för

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

avledning av dagvatten och skyfall. Avledning av skyfall bör i första hand ske till dessa ytor, för att renas innan utlopp till Kalmarsund. Ett digitalt skikt som synliggör dagvattenhantering behöver utredas vidare i en kommande klimatanpassningsplan.

Att tillägga är att Naturvårdsverket tillsammans med Boverket har fått regeringsuppdraget att ta fram en nationell vägledning om hållbar dagvattenhantering som delats upp i två etappmål. Ett av dessa etappmål avser att myndigheterna ska vara stöd för kommunerna för att integrera en hållbar dagvattenhantering där det finns risk för betydande miljöpåverkan av dagvatten på mark, vatten och den fysiska miljön i befintlig bebyggelse. Vägledningen tas fram i dialog med ett antal myndigheter och med kommunerna. Kalmar kommun är delaktig i detta arbete och har varit delaktig i inledande möten. Tidplan för etappmålet vid befintlig bebyggelse är att kommunerna senast år 2025 ska ha genomfört en kartläggning och tagit fram handlingsplaner för en hållbar dagvattenhantering samt påbörjat genomförandet av planerna.

5.16 Vindkraft

Yttranden som berör vindkraft har inkommit från statliga och regionala myndigheter; politiska parti; kommuner; kommunala nämnder, förvaltningar och bolag; företag; organisationer och föreningar samt allmänheten. Det har väckt ett stort intresse där omfattningen, lokalisering, höjd och vindkraftverkens negativa effekter för miljön och människor tas upp. Flera ställer sig även positiva till att etablera vindkraft. Det framhålls att utbyggnad och ombyggnad av elnätet är en bidragande faktor i omställningen till det förnybara samhället.

Det är många privatpersoner som i sitt yttrande ställer sig emot förslag till möjliggörande av vindkraftsverksamheter, övervägande synpunkter berör etablering i nordvästra delen av kommunen. Flera är kritiska till den omfattning av vindkraft som föreslås och menar att antalet vindkraftverk och höjd på vindkraften som föreslås bör minska. Många menar att vindkraftsverken kommer att ge negativa effekter på det lokala ekosystemet, på möjlighet till rekreation, liksom på de kulturella värden som bidrar till områdets karaktär. Vissa lyfter att förslaget innebär ökad skuggtid och att negativa hälsoeffekter kan uppstå i samband med eventuella ljud- och ljusföroreningar. De menar att effekten av lågfrekvent buller skulle överskrida folkhälsomyndighetens rekommendationer. Några privatpersoner skriver i sitt yttrande att det är positivt med etablering av vindkraftsverksamheter, det finns argument för som framhäver att vindkraftverk är en bidragande faktor till en fossilbränslefri kommun.

Stena Renewable ställer sig positiva till föreslagna områden för vindkraftverk. Det är positivt att inte begränsa antalet lämpliga områden och hindra möjligheten att nå målsättning om en viss produktion, god tillgång till förnybar energi kan bland annat bidra till lägre elpriser. Stena Renewable påpekar i sitt yttrande att tekniska förutsättningar kan förändras och att höjden för vindkraftverken på 280 meter därför kan verka begränsande utifrån det tidsperspektiv som översiktsplanen har. De önskar därför att höjden hålls öppen för ytterligare tiotal meter. De framhåller att högre höjd på

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

vindkraftverk kan innebära att större energi utvinns samtidigt som de hårdgjorda markytorna som är nödvändiga för uppförande av vindkraftverk utvecklingen inte behöver bli större utan kan bli ungefär det samma eller mindre.

E.ON framhäver vikten av elförsörjningen som en grundläggande förutsättning för kommunens utveckling där utbyggnad och ombyggnad av elnätet är en bidragande faktor i omställningen till det förnybara samhället. Nya anslutningar och i synnerhet vindkraftverksanslutningar ställer krav på var i elnätet det går att ansluta, E.ON framhåller att samråd mellan kommunen och elnätsägare bör ske så tidigt som möjligt vid planering av vindkraftverk och nya anslutningar.

Kalmar Öland Airport uppmärksammar att vissa områden som är utpekade som möjliga för vindkraftsetablering sannolikt inte är tänkbara med hänsyn till inflygningsprocedurer och hinderbegränsade ytor. Vindkraftverk som ger negativa effekter för flygplatsen kan inte medgivas.

Mönsterås kommun konstaterar i sitt yttrande att buffertzonen där bebyggelse inte är lämpligt på grund av vindkraftverk, delvis överlappar gränsen till Mönsterås. Nybro kommun menar att det finns områden som föreslås för vindkraftverk, som angränsar till höga natur- och rekreativvärden i Nybro kommun och påpekar att dessa värden behöver tas hänsyn till vid beslut om vindkraft. Vindkraft som utvecklas nära kommungränsen ska samrådas med medborgare i Nybro kommun.

Det är några politiska partier som lämnat yttranden under samrådet som berör fossilfri-el. **Kalmaralliansen** skriver i sitt yttrande att det är en viktig fråga som kan påverka människors livssituation, att beslut om eventuella vindkraftverk måste tas med goda underlag baserat på forskning, det gäller ökad kunskap om buller, lågfrekvent ljud och infraljud. Vindbruksplanen är dessutom i behov av en uppdatering eftersom tekniken har utvecklats och föreslagna vindkraftverk har blivit högre. Framtid Kalmar påpekar att eftersom maxhöjden på vindkraftverken har ökat i förhållande till den befintliga vindkraftsplanen, ska buffertavstånd till befintlig bostadsbebyggelse även öka, avståndet ska vara en funktion av maxhöjden. Framtid Kalmar ställer sig negativa till förslag om vindkraftsetablering öster om E22, detta för att värna om kustlandskapet och för flyttfåglar som använder Kalmarsund.

Länsstyrelsen påpekar att höga konstruktioner i samband med beslut bör samrådas med MSB för att förhindra komplikationer för radiokommunikationssystemet. Det gäller verk över 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och verk över 45 meter inom sammanhållen bebyggelse. Post och telestyrelsen menar att vindkraftverk kan ge negativa effekter på mottagningen av radiosignaler och rekommenderar därför ett samrådsförfarande mellan vindkraftsbolag och radiolänkoperatörer som berörs av etableringen för respektive beslutat område.

Datum
2022-03-24

Ärendebeteckning
2019-0937

Luftfartsverket skriver i sitt yttrande att det bör framgå att lokalisering av höga föremål och byggnader, såsom vindkraft, ska samrådats med respektive flygplats inom skyddsområde på 90 km. Det vill säga Ronneby, Växjö och Kalmar Öland. Byggnader eller föremål över 20 meter ovanför mark eller vattenytan ska alltid remitteras till Luftfartsverket, oavsett lokalisering.

Kommentar:

Kommunens långsiktiga ambition är att vara självförsörjande på förnybar el och utbyggnad av vindkraft som kan bidra till denna omställning. Vindkraftsetableringar ska i första hand prövas inom områden som pekas ut som prioriterade för vindkraft i mark- och vattenanvändningskartan. Tillståndsprövningar för vindkraftverk ska alltid beakta buller, skuggor samt påverkan på fåglar och fladdermöss samt andra natur- och kulturvärden. En flyghinderanalys ska alltid göras i ansökningsprocessen. Vindkraftverk med totalhöjd över 150 meter, är tillståndspliktiga och beslutas av länsstyrelsen och kommer måste tillstyrka etableringen. Lägre vindkraftverk prövas av kommunen genom bygglov och en anmälan till kommunen, enligt miljöbalken.

Kommunen följer noggrant den tekniska och vetenskapliga utvecklingen inom vindkrafts området. Om förutsättningarna för vindkraften förändras på grund av t.ex. till exempel förbättrade tekniska lösningar kan utgångspunkterna för etablering av vindkraft i kommunen komma att ses över och justeras efter ställningstagande i kommunfullmäktige.

I granskningsförslaget har områdena som var prioriterade för vindkraft i norra delen av kommunen utgått. Områden prioriterade för vindkraft i södra delen av kommunen har minskats ner och avståndet till bostäder utökats från tidigare 1000meter till 1500meter, i buffertzonen får bostäder inte får uppföras. Avståndet på 1500 meter från vindkraftverk till bostadshus medger att en ljudnivå på 35 dB(A) kan uppfyllas, därför ställer kommunen detta krav på buffertzon för nya verk.

Samhällsbyggnadskontoret

Elena Bäcklund
Planarkitekt

Magnus Juhlin
Planchef